

naš čas

TITOVO VELENJE, 12. JANUARJA 1989
ŠTEVILKA 1 (957) CENA 1500 DINARJEV

IZ VSEBINE:

3. Mladi raziskovalci REK
6. Mlinski kamni se zopet vrtijo
10. Kam med počitnicami?
12. Marca balkanski kros

in club

Kraigherjeva nagrada Hermanu Rigelniku

Živeti z Evropo

Prejšnjo sredo, 4. januarja, so v Ljubljani v navzočnosti številnih visokih gostov in gospodarstvenikov podelili letošnje Kraigherjeve nagrade najuspešnejšim slovenskim gospodarstvenikom. Med nagrajenci je bil tudi Herman Rigelnik, predsednik poslovnega odbora sestavljene organizacije združenega dela Gorenje. Nagrada mu je bila dodeljena za izjemne dosežke trajnejšega pomena v gospodarstvu v letih 1983 do 1988.

Herman Rigelnik je, kot je bilo poudarjeno v obrazložitvi, sodeloval pri izdelavi in uresničevanju sanacijskega programa, ki je zasedel v poslovnih težavah. Predvsem si je prizadeval, da bi delavci in strokovnjaki kar najbolj motivirali za uspešno organizacijo dela in poslovanje. Ta motivacija je zahtevala tržno zanimiv in inovativen proizvodni program, ki naj bi se uveljavil tudi na najzahtevnejših konvertibilnih trgih. Usmeritev sanacijskega programa na aktivizacijo notranjih rezerv in kadrovskih zmogljivosti je omogočila, da je Gorenje že v letu 1984 v glavnem pokrilo izgubo. Tako je postalo Gorenje ponovno tudi uspešen izvoznik kvalitetnih proizvodov, ki jih danes izvažajo kar v 92 držav. Uspešna sanacija, ki je inovirala tehnološko, organizacijsko, poslovno in tržno funkcijo Gorenja, je po mnenju komisije poslovodni dosežek, v katerega je vtkano pomembno poslovanje in organizacijsko delo Hermana Rigelnika.

V imenu Kraigherjevih nagradencev (nagrade so prejeli še Pavle Brglez, generalni direktor Les-

mi odnosi in varčevanjem ne bo mogoče ustvarjati poslovnih rezultatov — vsaj takšnih ne, da bi jih lahko objektivno in javno nagrajevali — če ne bomo začeli obvladovati inflacije kot sintetičnega pokazatelja jugoslovanskega »javašluka«, oziroma, če ne bodo na voljo širši družbeni pogoji in razmere za uspešno poslovanje gospodarstva.

»Ob odločanju o tem, kakšen naj bo naš jutrišnji dan, se danes pred vse nas brez dvoma postavlja usodno hamletovsko vprašanje: ali bomo živeli z Evropo po letu 1992 ali pa bomo utonili v mraku primitivne zavesti in revščine,« se je v nadaljevanju vprašal Herman Rigelnik. »Odgovor na to vprašanje je nedvoumen in jasen slehernemu med nami. Vsestransko odpiranje v svet bi moralo postati prevladujoči način življenja in dela, ne le v podjetjih, pač pa tudi v Jugoslaviji kot celoti.

V to smer bi morala biti naravnana naša nacionalna in širša družbena razvojna politika, nanjo bi morali naravnati tudi naše gospodarske, upravne in politične strukture. Potrebno bo tudi ustrezno preoblikovati sistem

Predsedstvo OK ZKS Velenje

Preverjajo uresničevanje nalog

Na konferenci v mesecu aprilu bodo velenjski komunisti ocenili, kako uresničujemo sprejete naloge na lanskim programski konferenci, na ponedeljkovi seji predsedstva pa so govorili o aktivnostih, ki jih mora ta organizacija opraviti do te konferen-

novne usmeritve tega programa vgrajene v poslovno filozofijo organizacij združenega dela. Zelo konkretne naloge imajo komunisti tudi za področje prostora, ekologije, vlogo skupščinskega sistema in njenih organov, razvoj in prestrukturiranje gospodarstva, družbenih dejavnosti, inovativno dejavnost, kadrovske politike.

V obdobju do aprila načrtujejo več sestankov na posamezne teme, na katerih bodo

Na počitnice!

Le še dva šolska dneva sta pred našimi šolarji in začele se bodo težko pričakovane zimske počitnice, štirinajst brezskrbnih dni. Seveda bodo ti dnevi veliko lepši, če nas bo narava obdarila z belo opojnostjo — snežno odejo. Kar škoda bi bilo, če ne bi bilo mogoče uresničiti bogatega in obsežnega programa načrtovanih zimskih aktivnosti.

Upajmo, da bo vsaj dovolj mrzlo, da se bodo naši šolarji lahko vsaj nadržali. V zadnjih dneh so bile vse zaledenele luže in jezera polno izkoriščene.

Pa ne glede na vreme, šolarji, imejte se lepo! Prijetno preživite naslednjih 14 dni!

Gorenje — znova zahtevni cilji

V delovnih organizacijah Gorenja v Titovem Velenju in Nazarjah so si za leto 1989 znova zastavili zahtevne planske cilje.

Tako v Gorenju Gospodinski aparatni načrtujejo za to leto proizvodnjo več kot 532.000 štedilnikov, nad 334.000 pralnih strojev, 541.300 zamrzovalnikov in skoraj 156.500 hladilnikov. V Črnomlju bodo izdelali 867.000 kompresorjev, v Rogatcu 1.245.000 kondenzatorjev in v Slovenski Bistrici 350.000 programatorjev. V tozdu Gradbeni elementi delovne organizacije Gorenje Notranja oprema bodo naredili 1.150.000 kvadratnih metrov keramičnih plošč. V delovni organizaciji Gorenje Elektronika Široka potrošnja pa načrtujejo proizvodnjo 112.000 barvnih televizijskih sprejemnikov.

V Gorenju Mali gospodinski aparatni Nazarje načrtujejo za leto 1989 izdelavo 1.300.000 malih gospodinskih aparatov. V Gorenju Glin, Lesni industriji Nazarje pa bodo razrezali 85.000 kubičnih metrov hlodovine, izdelali 2.300 vrtnih hiš, 95.000 vezanih in termo oken in 70.000 strešnih oken, nadalje bodo naredili 85.000 kubičnih metrov surovih ivernih plošč, od tega jih bodo 2,5 milijona kvadratnih metrov oplemenitili, načrtujejo pa še izdelavo 200.000 pohištvenih elementov. Na novo pa uvajajo proizvodnjo po naročilu.

V Gorenju Servis pa bodo opravili v tem letu blizu 987.000 servisnih posegov.

(an)

Rudarji Armencem

Rudarji in drugi zaposleni v Rekovski delovni organizaciji Rudnik lignja v Velenju so znova dokazali, da so enotni, kadar gre za pomoč. Če li so se da prispevajo enourni decemberski zaslužek kot pomoč pri ob potresu, ki je prizadel Armenijo in tako za Armence zbrali 4 milijonov dinarjev.

Tak predlog, ki je bil sprejet na zborih delavcev, je podalo predsedstvo Zveze komunistov in sindikata v tem kolektivu.

(mkp)

»Mozart« tudi v Titovem Velenju

Novoustanovljeni ansambel »Slovenicum« bo pod vodstvom dirigenta Uroša Lajovica v naslednjih štirih letih predstavil štiri tematske sklope o Wolfgangu Amadeusu Mozartu in njegovem času. Poleg ansambla »Slovenicum« bo nastopilo tudi lepo število vokalnih in instrumentalnih solistov, kot zbor pa APZ France Prešeren iz Kranja. Ciklusi (po

pet koncertov) imajo naslednje naslove:

Mozart in učitelji, Mozart in sodobniki, Mozart in nasprotniki, V počastitev Mozarta (ob 200. letnici smrti).

Poleg Ljubljane bo prvi ciklus v celoti izveden tudi v Titovem Velenju v akustično in estetsko enkratnem ambientu koncertne dvorane v Glasbeni šoli.

PRVI KONCERT V TITOVEM VELENJU BO ŽE V SOBOTO, 14. JANUARJA, OB 19.30.

Na sporedu bodo dela Mozarta in očeta — njegovega prvega učitelja. Solist bo slovenski virtuoz na trobenti — Stanko Arnold. Po filmu »Amadeus« bodo ti koncerti gotovo najlepši stik z Mozartovo plemenito osebnostjo.

GLEDALIŠČE POD KOZOLCEM v Titovem Velenju

v petek, 13. januarja, ob 19.30 za izven v soboto 14. januarja, ob 19.30 za gledališki abonma Peter Turini: NAJBOLJ NORI DAN, satirična komedija

Mi smo za model

formulaz **Elkroj**

Vse bliže enakosti v revščini

Težki časi so. Vsi to vemo. Vsi tudi vemo, da tako naprej ne moremo več. Vemo, da moramo našo potrošnjo omejiti, jo obrzdati in prilagoditi zmoglostim, tistemu kar ustvarimo. Na to smo tudi pripravljeni (kar pogledjmo okoli sebe, kako potrpežljivo sprejemamo te in one ukrepe), tudi za voljo lastnih odrekanih in to velikih. To pa ne pomeni, da bomo pristajali na čisto vse, na prav vse neumnosti, tudi na beraško paličico, ki se ji strahovito hitro približujemo.

Mora naša generacija zares prenesti vsa bremena preteklosti? Znašla se je v obupnem položaju, stanje pa se še kar naprej slabša.

O lastnem domu, tudi najskromnejšem, recimo 100 kvadratnih metrov, nikakor ni mogoče razmišljati. Življenjski stroški so poskočili, tako da je od plače težko kaj prihraniti, krediti pa so, joj groza, saj človek nanje niti pomisliti ne sme. Spomnim se, da sem se pred leti, na temle prostorih zavzemal

za revalorizacijo kreditov, ki je bila več kot potrebna, saj so mnogi bogateli na račun njih, vendar se mi, tako kot mnogim, niti sanjalo ni, da bomo šli na tem področju v takšne

NAŠA TEMA

skrajnosti in skušali eni generaciji zaračunati kar največ starih grehov. Jasno je, da s takšno kreditno politiko nismo uspeli, saj kredite najema le še peščica posameznikov in še to tistih, ki jih potrebujejo za dokončanje gradnje začete pred leti.

No, ja, bo rekel kdo, saj so tu še družbena stanovanja. Toda tudi do njih je vse težje priti, dosedanj model financiranja stanovanjske gradnje nas je pošteno lopnil po glavi, težko pa je zbrati tudi velik kupček samoudeležbe. Zdaj pa nam grozijo še ekonomske stanarine. Tudi zanje sem se osebnovedno zavzemal, vendar je tole,

tehle 6 % tržne vrednosti stanovanja na leto, kar je zdaj predlagano, vendarle prehudo. Uspelo nam je »napihniti« cene na svetovno raven (plače pa zanj vse bolj zaostajajo) in te cene nam služijo tudi za izračun ekonomskih stanarin, ki se morajo, menijo v republikli, v tem letu več kot potrojiti (načrtovana visoka inflacija pri tem ni upoštevana). To pomeni, da bi znašala v Sloveniji povprečna stanarina v tem trenutku okoli 450 tisočakov. K temu je treba prišteti še ogrevanje, pa vodo, odvoz smeti, elektriko, pa smo že na povprečni slovenski plači. Kdo bo vse to ob nadaljnjem hitrem naraščanju življenjskih stroškov še zmozel, je očitno drugo vprašanje.

Vse to vodi seveda k skupnemu siromašenju, k enakosti v revščini, k uravnilovki, ki smo se je pri izplačevanju osebnih dohodkov sicer ubranili, na drugi strani, pa na vseh koncih težimo k njej.

Boris Zakošek

Marko Bulc, predsednik Gospodarske zbornice Slovenije, izroča Kraigherjevo nagrado Hermanu Rigelniku, predsedniku poslovodnega odbora Gorenja

nine, Mitja Lavrič, generalni direktor Pivovarne Union, Božo Kuharič, glavni direktor Mure in Jože Tišler, glavni direktor Kovinoplastike Lož) se je zahvalil Herman Rigelniku. Uvodoma je poudaril, da so gospodarski uspehi praviloma mogoči samo kot plod sodelovanja več ljudi in organizacij.

»Tako je tudi v našem primeru. Zato nagrade sprejemamo kot priznanje vodilnim ekipam in strokovnjakom, kot priznanje celotnim kolektivom in slehernemu delavcu, ki je po svojih močeh prispeval k ustvarjanju rezultatov.«

V nadaljevanju nagovora je Herman Rigelnik med drugim poudaril tudi:

»Gospodarstvenik je kot tisti, ki stalno kotali skalo po hribu navzgor: če samo za hip popusti njegova zbranost, ali če opešajo moči, so lahko v trenutku vsi uspehi izničeni.

Vendar pa so lahko poslovni uspehi izničeni tudi zaradi zunanjih, objektivnih okoliščin. Domnevanja, delovnih naporov in odrekanih ter poslovnih sposobnosti je namreč v podjetjih močno omejen, kar še posebej velja za sedanji trenutek naše stvarnosti, ki jo obdaja resnična kriza. Dospeli smo do točke, ko samo z znanjem, trdim delom, poslovnostjo, dobrih medčloveški-

vrednot in na tej osnovi tudi motivacijskih mehanizmov. Zlasti pa bo nujna zadostna politična volja tistih, ki imajo danes v svojih rokah prevladujočo količino družbenih moči. Priti bo moralo tudi do temeljitejšje redistribucije te družbene moči. Brez tega bodo tudi predvidene tri reforme propadle prej, preden se bodo sploh začele uresničevati.«

Ob zaključku nagovora je Herman Rigelnik med drugim dejal, da se zaveda, »da po starem, ko smo veliko govorili, pa malo ali skoraj nič naredili, da bi spremenjali obstoječe in gradili novo, boljše, ne bo šlo več. Tudi v Sloveniji... Politika, upravni organi kot tudi gospodarstvo bomo morali začeti besede spreminjati v dejanja, v otipljive materialne in duhovne rezultate, ki bodo v ljudi vračali optimizem in voljo do ustvarjanja in dela. Namreč, kot pravi akademik Trstenjak, brez upanja in optimizma ni smisla življenja.«

»Pri tem pa se zavedam, je še poudaril Herman Rigelnik,« da vsega tega, o čemer sem govoril, ne bo mogoče ustvariti v kratkem času. Potrebno bo ogromno naporov in odrekanih, da bi prišli uspehi, vendar bodo njihovi večni spremljevalci tudi porazi, ki pa jih bomo presegali z malimi in zanesljivimi koraki na poti v človeka vredno prihodnost.«

R. P.

CELJSKO OBMOČJE

Ne le strokovnost — volja ljudi

Svet občin celjskega območja je na zadnji seji dejansko v vsaj dveh točkah nadaljeval razpravo s prejšnjih zasedanj. To gotovo še posebno velja za razpravo o varstvu okolja; o sprejetih stališčih s prejšnje seje je razpravljala že polovica občinskih skupščin na celjskem območju, drugi bodo to še uvrstili na dnevni red. Najprej so o tem spregovorili seveda tam, kjer so najbolj prizadeti, predvsem tam, kamor so se zapičile oči načrtovalcev odlagališča jedrskih odpadkov.

Ob razpravi o okolju je spregovoril predvsem predsednik skupščine občine Velenje Drago Šulek. Delegete ostalih občin je seznanil s programom ekološke sanacije v šoštanjski termoelektrarni, kot so ga pred nedavnim obiskom predstavili tudi predsedniku slovenskega izvršnega sveta Dušanu Sinigoju (do leta 1993 naj bi očistili »izpuh« za 90 odst., do končne rešitve pa z aditivnim postopkom za 30, po potrebi pa bodo še vedno omejevali proizvodnjo), spregovoril je o vzpostavljanju merilne mreže in izrazil upanje, da se ne bo kaj zapletlo pri strokovnih odločitvah o uresničevanju projekta; tega so za zdaj vsi dobro ocenili.

Seveda pa tudi ni mogel mimo obsežnih razprav in tudi zapletov o nameravanem odlagališču jedrskih odpadkov. Posebno še, ker je bil na seji sveta občin navzoč tudi Vlado Beznik, predsednik zbora občin slovenske skupščine, prav na skupščino pa so naslovili zahtevo, da sprejme kriterije za izbor odlagališča. Ni se strinjal s tem, da je tako odločanje stvar le strokovnjakov in se v to torej javnost naj ne bi vtikala. Nasprotno: od skupščine želijo jasno opredelitev s pravi-

co občanov prizadetih območij, da na koncu tudi z referendumom odločajo, ali sprejmejo odlagališče ali ne. Ponovil je tudi bojazen, da če bi o tem odločali le v slovenski skupščini, bi lahko prišlo do preglasovanja. Kot delen uspeh protestnega pisma je omenil, da so nekateri vendarle začeli razmišljati tudi o tem, da bi (legalno) odlagali take odpadke tudi drugod, zunaj države. Seveda ob jasnih meddržavnih dogovorih. Drago Šulek je tudi dejal, da je treba zdaj, ko iščemo primeren kraj za tako odlagališče, ljudem dati prave informacije: tudi o raznih »nevarnostih« razne vrste pridobivanja energije. Omenil pa je seveda tudi pripombo predsednika slovenske vlade na njihovo protestno izjavo; dejal je, da ob tem morajo uresničevati voljo ljudstva.

Velenjski župan pa je ob tej razpravi povedal še nekaj in posebno naglasil, da je to le njegovo osebno mnenje: da bi problem odlagališča jedrskih odpadkov kazalo iskati v okviru jedrske elektrarne Krško. Njihovo sedanje začasno odlagališče bi kazalo preurediti v trajnejše. Tu namreč že imajo vse varnostne naprave, ki že zdaj zagotavljajo varno delovanje naše nuklearke.

Vlado Beznik je v neposrednem odgovoru dejal, da so pričakovali, da bo republiški izvršni svet o tem spregovoril že sredi decembra. To ni, upa pa, da bo kmalu in da bodo nato tudi delegati skupščine kmalu razpravljali o kriterijih za zbor lokacije. Posebno še, ker so razen iz Velenja prejeli več pobud in protestov še iz drugih krajev.

Savinjsko-Šaleška naveza Iz nasmeškov v jezo

Le malo časa je treba, pa se kaj hitro na konkretnih primerih izkaže, kako nestabilno je pri nas ozračje. Danes si vesel, že jutri lahko pokaš od jeze.

V dvorani celjske rdeče hiše pred dnevi sicer ni pokalo, bilo pa je med predstavniki občin celjskega območja zavito veliko nejevolje, ko so ponovno pregledovali letni program slovenske skupnosti za ceste. Kako tudi ne, ko pa še ni minilo veliko dni, ko so v isti dvorani ob navzočnosti predstavnikov te iste skupnosti govorili o cestnih delih v tem in prihodnjih letih na tem območju, pa so tovariši iz Ljubljane izredno lepo sprejemali njihove načrte, kimali z glavami in znak odobravanja. Čet, seveda imate prav, ja, ja, tako bomo zapisali, bomo vnesli v program... Tako lepo poslušni so bili republikanci za želje in zahteve predstavnikov celjskega območja, da jih je bilo milo gledati. Le tisti najbolj pronicljivi pa so že tedaj pomislili: seveda, lahko je vse to zapisovati in vstavljati v program, ki se pripravlja, toda kaj se bo iz tega skuhalo.

In tisto, kar se je skuhalo, ljudem na celjskem območju nič kaj ne diši. Iz programov republiške skupnosti so odpadli ce-

stni odseki, za katere so na tem območju že skorajda zasajali lopate, kot pri nas še vedno radi rečemo. In taki, ki so jih razne organizacije in razni strici obljubljali že vrsto let: pa kot da tudi vplivni strici niso več tisto, kar so bili. To je sicer prav, bi rekli tudi naši Kozjanci, ampak zakaj je njihov vpliv padel ravno pri nas?!

Kaj hočemo: delegati obračajo, »oblast« obrne. V opravičilo seveda vedno rečejo, da jih baza ne razume zato, ker vidi le drevesa, ne pa tudi gozda, ampak pri tem pozablja, da tudi take pesmice že celo baza pozna na pamet.

Tako se je že vrsti slabih izkušenj pridružila še ena, ki nas sicer ne bo pripeljala do novih dolgih cest, ampak je le še povzročila nekaj dodatnih dolgih nosov. Bojimo pa se, da nam tudi ti ne bodo kaj prida pomagali, da bi v prihodnje pravočasno zavohali, kako se je treba stvari lotiti. Ljudi je pač treba pregledati z vseh strani: ne le njihov morebitni vesel obraz, ampak tudi to, ali držijo pod mizo fige ali prekrizane noge. Z normalnimi merili se pogosto namreč stvari in ljudi ne da več ocenjevati.

frk

Protestirali proti odločitvi v zveznem zboru

Začasno financiranje JLA ni zakonito

Takoj po praznikih so se zbrali člani izvršnega odbora predsedstva občinske konference SZDL Velenje na izredni seji, na kateri so ostro obsodili ravnanje zveznega zbora skupščine Jugoslavije, ki je določil skupni obseg sredstev za začasno financiranje JLA. Menili so, da je bil s tem ostro kršen 40. člen ustavnih dopolnil, ki določa, da sprejema začasno financiranje JLA zbor republik in pokrajin. S takšnim načinom dela, so menili člani izvršnega odbora, najvišji državni organi širijo temelje odnosov med narodi in narodnostmi Jugoslavije.

Izrekli so priznanje predsedniku slovenske skupščine Miranu Potrču, ki je predsednika Dizdareviča opozoril, da je začasno sprejemanje financiranja JLA v pristojnosti zbora republik in pokrajin, obenem pa ga sprašuje, zakaj ni predlagal odpoklica delegatov z omenjene seje.

Podali so pobudo republiški

konferenci SZDL, da nemudoma obravnava to kršitev (to so v petek prejšnji teden že storili), o tem pa so obvestili republiške organe ter skupino delegatov slovenske skupščine iz občine Velenje. Ta primer ustavne kršitve pa naj bi uvrstili po njihovem predlogu na dnevni red naslednje seje zborov skupščine SRS, kjer bi tudi proučili možnost neizvajanja spornega zakona.

Po njihovem mnenju sredstva javnega obveščanja ob poročanju z zasedanja zvezne skupščine, niso namenila dovolj pozornosti tej ustavni kršitvi.

Dejali so še, da zaradi takšnih kršitev ne morejo več jamčiti za kvaliteto izvedbo kakršnekoli javne razprave v občini Velenje s področja spreminjanja zakonodaje, saj občani ugotavljajo, da je to ob takšnem neupoštevanju temeljnih zakonov povsem nesmiselno.

Mira Zakošek

Medobčinski posvet ZRVS

Sprejeli več skupnih nalog in akcij

Poročali smo že, da je bil decembra v Titovem Velenju posvet o delu ter tesnejšem sodelovanju rezervnih vojaških starešin celjske regije, upravnimi organi za ljudsko obrambo in oboroženimi silami JLA in TO, ki ga je pripravil medobčinski svet ZRVS Celje. Posveta se je udeležil tudi predsednik republiške konference ZRVS Slovenije Branko Jerkič.

Ob zaključku posveta so udeleženci sprejeli naslednje zaključke. Za delo niso potrebni novi programi, kajti vsebino in

metode dela morajo črpati iz programskih usmeritev republiške konference ZRVS, konference ZK in SZDL ter takšnih in po-

EMONA EKSPRES

Januarske vroče teme

Piše: VINKO VASLE

Naše glavno republiško mesto se je na prvi popraznični dan zbudilo iz novoletne dremavice z dvema značilnostima: z dolgimi vrstami pred zaklenjenimi vrati vseh bank (delala je le ena sama majhna podružnica) in z znamenito gnečo v tistih trgovinah, ki na vrata niso obesile napisov »inventure«. Ljudje so se silovito razburjali in vsega je bila spet kriva neznana oblast, značilno pa je, da so nekateri nemočni občani (ki so ostali brez dinarja v žepu) na pomoč klicali samega Bavčarja in njegov odbor za varstvo človekovih pravic. Kar je tudi prav, saj je navsezadnje neodtujljiva človekova pravica, da pride do svojega denarja. Če tovariši iz banke ne določijo drugače. In tokrat so določili in se pri tem opravičevali, da je to vse zaradi izračunavanja obresti, ki naj bi jih vrši varčevalci dobili za preminulo leto 1988. To pa morajo — so rekli — hitro urediti, da tudi obresti ne bi zaradi inflacije preveč preminule.

V »moji« Jugobanki, kamor sem se zatekel po denar na dan 4. januarja, je bila popolna tema, na vratih je pisalo »bančni interni dan« (tako kot na drugih) in ni bilo kazalo, da v tem posvečenem prostoru na mrtvo obračunavamo naše obresti. Mogoče so bili pa kje druge bolj živahni... Tega dne se je dalo v Ljubljani odkriti tudi tri trgovine, ki so prodajale svež kruh in druge prehrambene potrebnosti, vse druge so se odločile za inventuro — se pravi za preštevanje zaslужka in drugih trgovskih marž, zaradi česar si bodo ljubljanski trgovci zaslужili še trinajsto plačo za nazaj. In zlobneži so vedeli povedati, da ljubljanski trgovci prestejajo profit, ki so ga z roparskimi cenami pridobili na dneve pred izbruhom novega leta. Nekateri inšpektorji pa so celo ugotovili »manjša nezakonita povišanja cen«, saj občani v dneh novoletne histerije nismo posebej pozorni na cene.

Včasih so — tako je zapisano v mestnem arhivu — nepošteno trgovce zaprli v posebno železno kletko in jih z znamenitega Sušarskega mostu namakali v hladno Ljubljano, da so lahko razmislili o svojih nepoštenih in drugih grehih. Dandanes Ljubljana takšne drastične kazni ne premore — verjetno tudi zategadelj, ker Ljubljana ni samo hladna, ampak je tudi umazana. Če se že kakšen namakan ne bi prehladil, bi pa zagotovo izdihnil v umazani vodi. Zato smo se Ljubljancem odločili, da bomo zgradili (končno!) krasno mestno čistilno napravo, ki nas bo ekološko očistila komunalnih odpadkov, da bi lahko v mestnem delu Save še kdaj dihalo ribe. »Strokovnjaki« so staknili glave, tri leta delali študije in načrte, si šli simpoziji in končno sprejeli odločitev. Draga je, da bi Ljubljana potrebovala vsaj tri samoprispevke ne zgolj enega; pa jih ne bo razpisala.

la naša mestna oblast, ker ljudje kar nekam niso za to. Pa še spomin na znamenito padli ekološki samoprispevek je vse preveč živ in je zaradi njega takrat padla mestna oblast. Toda, čistilne naprave so nasploh zelo drage — kaj je pa še danes poceni — običajno pa so v svetu tudi učinkovite. Vsaj spodobi se tako, ker drugače ne bi bile čistilne naprave. Pa so se našli alternativni strokovnjaki, ki so umnim načrtovalcem ljubljanske čistilne naprave pomogli pod nos svoje izračune o učinkovitosti dragocene ljubljanske naprave: če bi bile v polnem zagonu bi očistila komunalne odpadle od 3 do 5 odstotkov! Isti so tudi poudarili, da je v svetu običaj (spet te neznosne svetovne primerjave!), da takšne naprave očistijo nesnago vsaj v 70 odstotkih, ker drugače jih sploh nima smisla graditi. Kaj bo pa zdaj, pa nihče ne ve, čeprav so nekateri prepričani, da bi bilo treba posameznike klicati na konkretno odgovornost, ker so za študije neučinkovitega čistilnega projekta zapravili toliko denarja, da bi z njim lahko postavili čistilno napravo za manjše mesto.

Ljubljanski železničarji so še kar v stavkovni pripravljenosti in imamo torej zanimivo situacijo, ko imamo štrajk v katerem nihče ne štrajka. Je pa res, da ima ta štrajk še eno značilnost: komajda smo se po večletnih debatah zmenili, da so štrajki tudi v socializmu mogoči in včasih celo potrebni (ker drugače ne gre), že je slovenska oblast oz. vlada dokazala, da ni čisto takšnega mnenja! Štrajkajočim je namreč zagrozila z »izrednim stanjem«, kar pomeni, da jih je nameravala vpoklicati v vojaške enote, jih obleči v uniforme in potem bi pač morali spet na delo. Z vojsko se namreč ni igrali. Potem bi bila pa Slovenija edina dežela, kjer železničarji ne bi imeli svojih, ampak vojaške uniforme in množico občanov, ki navija za civilno družbo. Kaj hočemo, kovačeva kobila je običajno bosa.

Kako bo pa z radikali, ki so k nam prišli na povabilo slovenske mladinske organizacije, pa nihče ne ve povedati nič natančnega. V petek so v Ljubljani priredili tiškovno konferenco in povedali, da se načrta po kongresu radikalne stranke v Jugoslaviji še ni- so odrekli: Dobro obveščeni krogi pa poročajo, da so le-ti jugoslovanski kongres že imeli in to v mladinskem domu v Boinju. Če vas zanima, kaj pomeni ta nova poteza slovenskih mladincev, boste morali pač brati jutro časopise. Politika pa je to dejstvo že razglasila za provokacijo leta, ki spet prihaja izpod »slovenačkih Alp«. In se zavzema za to, da bi bilo treba v Sloveniji s kom pome- sti. Ali pa si izmisli kakšno posebno čistilno napravo za ideološka čiščenja slovenskega prostora.

Termoelektrarne Šoštanj Izpolnili delovni plan

V šoštanjskih termoelektrarnah so že pri sprejemanju plana proizvodnje za preteklo leto upoštevali zahteve ekologov po zmanjšani proizvodnji električne energije vse dotlej, dokler ne bodo na dimnike vseh blokov namestili čistilnih naprav.

Tako so prenehali s kurjenjem tujih premogov, ki so jih v času največje proizvodnje prepeljali v Šoštanj od 500 tisoč do milijon ton letno. Prav ti premogi pa so vsebovali največje količine žvepla. Omejili pa so tudi porabo domačega premoga, kar se tudi vidi na zelo veliki depoziji.

Kot je povedal član poslovnega odbora Boris Dejanovič, so poslali lani iz šoštanjskih termoelektrarn v omrežje 3 125 GWz ur električne energije, kar je malenkost več kot so načrtovali.

(mz)

naš čas

»NAS ČAS«, glasilo Socialistične zveze delovnega ljudstva Velenje, izdaja Center za informiranje, propagando in založništvo Velenje, cesta Františka Foita 10.

»NAS ČAS« je bil ustanovljen 1. maja 1965; od 1. januarja 1973 je izhajal kot štirinajstodnevnik »Šaleški rudar«, kot tednik pa izhaja »NAS ČAS« od 1. marca 1973.

Uredništvo: Stane Vovk (direktor in glavni urednik), Boris Zakošek (odgovorni urednik), Milena Krstić-Planinc, Bogdan Mugerle, Janez Plesnik, Tatjana Podgoršek, Mira Zakošek (novinarji).

Izhaja ob četrtrkih.

Sedež uredništva in uprave: Titovo Velenje, cesta Františka Foita 10, telefon (063) 853-451, 856-955, 855-450. Brzojavni naslov: Informativni center Velenje.

Cena posameznega izvoda je 1.500 dinarjev. Mesečna naročnina 5.340 dinarjev, polletna naročnina za individualne naročnike 32.000 dinarjev, za tujino 54.400 dinarjev.

Ziro račun pri ŠDK, podružnica Titovo Velenje, številka 52800-603-38482.

Grafična priprava, korektura, tisk in odprema: ČGP Večer Maribor.

Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo.

Za »NAS ČAS« se po mnenju sekretariata za informiranje izvršnega sveta skupščine SR Slovenije, številka 421-1/72 od 8. februarja 1984 ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov.

Gorenje Gospodinski aparati

Dosežkov ne spremljajo načrtovani finančni izidi

Ob vstopu v leto 1989 nas je zanimalo, kako je 5.500 delavcev Gorenja Gospodinski aparati delalo in gospodarilo v preteklem letu, s kakšnimi težavami so se srečevali ter kakšne cilje so si določili za leto 1989.

Pogovarjali smo se z Ledom Grdino, predsednikom poslovnega odbora Gorenje Gospodinski aparati.

● **Tovariši Grdina, bi najprej ocenili delo in gospodarjenje v delovni organizaciji Gorenje Gospodinski aparati v letu 1988?**

»Proizvodne in izvozne načrte smo, kljub težavam pri oskrbi, zastarelosti tehnologije in zmanjšanega povpraševanja po naših izdelkih na jugoslovanskem trgu v drugem polletju, dobro izpolnjevali. Proizvodne naloge smo uresničili, kar 60 % vse naše proizvodnje pa smo prodali na tuj. Pomembno je, da smo nadalje izboljšali kakovost naših izdelkov, in to navkljub poslabšani kakovosti reprodukcijskega materiala in sestavnih delov kooperantov. Znatno so se zmanjšali stroški servisnih posegov v garancijskem roku.

Na že tradicionalni oktoberški razstavi Gorenja smo predstavili vrsto novih velikih gospodinskih aparatov, ki jim bomo začeli izdelovati letos. Naši poslovni partnerji iz domovine in tujine, ki so novosti videli, so se o njih pohvalno izrazili. Naloge pa bodo, razumljivo, opravljene, ko bomo začeli novosti izdelovati in jih tudi uspešno tržiti.

● **V lanskem letu ste v Gorenju Gospodinski aparati pospešeno posodabljali tehnološki proces?**

»Res je. Skorajda ni tozda oziroma obrata v naši delovni organizaciji, kjer nismo izboljšali tehnologije z novimi posodobljenimi stroji in linijami, in to predvsem z namenom, da izboljšamo pogoje dela, nadalje zvišamo kakovost izdelkov in nadalje zmanjšamo stroške proizvodnje.

V letu 1988 smo v okviru tehnološke modernizacije pričeli s prvo fazo posodobitve površinske obdelave v tozdu Stedilniki. Tako smo postavili novo peč za emažiranje s sušilnikom in tran-

dve in tri skupaj, kar je prav tako pomembno.

V lanskem letu smo nadaljevali tudi z deli pri urejanju prostora obrata Zamrzovalne omare v tozdu Zamrzovalna in hladilna tehnika, uvedli smo nov način embalaranja izdelkov, in to v termoskrčljivo folijo, kompresorske dele pa varimo s kondenzatorjem po novem s plinastim fluksom. Na ta način smo zmanjšali stroške (ne uporabljamo več srebrni lot), istočasno pa izboljšali kakovost.

V tozdu Galvana smo obnovili linijo kromiranja in cinkanja v bobnih; ta linija začne redno obratovati te dni. V tozdu Kondenzatorji Rogatec pa smo namestili novo linijo za proizvodnjo žičnih kondenzatorjev. Obe naložbi bosta vplivali na nadaljnji dvig kakovosti naših gospodinskih aparatov.

● **Kaj pa dosežki na področju informatizacije?**

»Za kar največje obvladovanje stroškov in za še večjo uveljavitev programiranja v delovni organizaciji Gorenje Gospodinski aparati pa smo v lanskem letu uredili celotno evidenco zaloga, naročanja materiala in celovito planiranje. Nadalje smo pripravili vse potrebno za uvedbo strokovnega računovodstva in končali priprave za računalniško projektiranje novih izdelkov ter računalniško vodenje delovnih procesov.

● **Zanimivo bi bilo izvedeti, če so bili v letu 1988 tudi finančni izidi poslovanja takšni, kot so bili proizvodni in izvozni dosežki ozi-**

roma kot je bila uspešna naložba na dejavnost?

»Leto 1988 bi bilo mogoče razdeliti v dve različni obdobji. V prvem polletju, ko so bile cene naših izdelkov zamrznjene, je bilo veliko povpraševanje po gospodinskih aparatih, tako, da smo le s težavo zadovoljevali potrebe kupcev. V drugem polletju pa je prišlo do delne sprostitve cen, istočasno pa se je zmanjšalo povpraševanje po naših izdelkih. Finančni izidi zagotovo ne bodo takšni, kot smo jih načrtovali oziroma kot bi jih bilo mogoče pričakovati z ozirom na doseženo proizvodnjo in izvozom, ki je usmerjen skoraj v celoti na tehnološko najzahtevnejše trge.

Pogoji gospodarjenja se zaostrejejo. Zaradi zmanjšane povpraševanja po naših izdelkih na jugoslovanskem trgu smo že zmanjšali proizvodnjo izdelkov, ki bi sicer šli v skladišče, istočasno pa povečali proizvodnjo tistih gospodinskih aparatov, ki jih zahteva trg.

● **Kakšni pa so načrti za delo in gospodarjenje za leto 1989?**

»Upošteva se sedanje pogoje gospodarjenja bomo v prihodnje tedensko načrtovali proizvodnjo oziroma jo prilagajali potrebam domačega trga in tujih trgov. Ne smemo in ne moremo si namreč privoščiti proizvodnjo za skladišča. Delavci morajo biti pripravljeni delati tisto in tam, kjer bo delo zagotovljeno, ne glede na delovno mesto oziroma tozdo.

Naši osnovni načrti za leto 1989 pa so naslednji: proizvodnjo gospodinskih aparatov bomo povečali za 4 %, zaposlenost bomo zmanjšali za 2 % (predvsem v režiji), produktivnost pa povečali za 8 %. Povečali bomo tudi izvoz, in sicer količinsko okrog 5 %, pri čemer bomo 65 % vse proizvodnje namenili za prodajo na tuj. Načrtujemo nadaljnje povečanje kakovosti, znižanje stroškov, zalog in zadolženosti. Povečali pa naj bi se realni osebni dohodki.

V letu 1989 bomo nadaljevali s tehnološkim posodabljanjem proizvodnje, kar bo — razumljivo — pogojeno z uresničitvijo vseh zahtevnih planskih ciljev,

pospešili bomo razvojna dela in pripravili za proizvodnjo nove gospodinske aparate, po katerih je popraševanje zlasti še na tujih, konvertibilnih trgih. M. L.

Usposabljanje za požarno varnost

Slušatelji so pozorno spremljali predavanja

Delavska univerza Velenje je v lanskem letu izobraževala delavce tudi za varno delo in varstvo pred požari. Po letu petdesetih tečajev po predpisnem programu za varno delo so ob zaključku leta izvedli še enomesečni tečaj za osebe, odgovorne za izvajanje požarnovarnostnih ukrepov. Tečaja, ki je trajal preko šestdeset ur, se je udeležilo 25 slušateljev in vsi so ob zaključku uspešno opravili predpisane izpite. Osnova za preverjanje znanja so bili posebni elaborati iz varstva pred požari, ki bi naj bili uporabni v praksi, ali pa bi naj služili kot model za tovrstno projektiranje ter določanje požarnovarnostnih ukrepov.

Delavci, ki so uspešno opravili izpit, bodo pooblašeni za izvajanje nalog na področju varstva pred požari, če jih bo za to pooblastil delavski svet. Nekateri bodo takšne naloge opravljali profesionalno, drugim pa bodo pooblastilo dodali k osnovnemu delu.

Do sedaj se je na tem področju v naši občini usposobilo okrog sto delavcev, po podatkih požarne inspekcije pa naj bi bile potrebe še bistveno večje. Zato bo Delavska univerza Velenje podoben tečaj še razpisala, izpeljala pa takoj, ko bo prijavljenih zadostno število kandidatov.

J. M.

Topolšica — odlikovanja zdravstvenim delavcem

Ob novem letu je predsednik skupščine občine Velenje Drago Šulek na slavnostni seji delavskega sveta podelil odlikovanja zdravstvenim delavcem bolnišnice Topolšica.

Medaljo dela sta prejeli MARJANA PERNEK in STANKA HOLEŠEK, Medaljo zaslug za narod JOŽICA BAKIJA, Red dela s srebrnim vencem JULKA KADLIČEK, METKA GOROGRANC in dr. JANEZ POLES, Red dela z zlatim vencem pa dr. JOŽE ROGEL.

Rebk Franc Leskošek Luka

Mladi raziskovalci se spopadajo z ekološkimi problemi

Pred novoletnimi prazniki so na Rudarsko elektroenergetskem kombinatu Franc Leskošek Luka predali namenu biološki in kemijski raziskovalni laboratorij ter predstavili skupino sedmih mladih strokovnjakov, ki se je že začela spopadati z ekološkimi vprašanji naše doline. Zavedajo se namreč, da morajo poleg dogovorjenih obveznosti do družbe urediti svoj odnos do okolja, da morajo proizvodne procese dopolniti s postopki in napravami za zmanjšanje emisij. Z zastavljenim programom raziskovalnih nalog bodo pridobili podatke, ki so potrebni za načrtovanje sanacijskih ukrepov, za njihovo uresničevanje in preverjanje.

Predvsem bodo vsi pozornost namenili tekočim in plinastim izpuštom iz šoštanjskih termoelektrarn, vplivu emisij na rastlinstvo Šaleške doline, opravili bodo biološko kemijske raziskave voda in sedimentov ugrezninskih jezer ter Pake, proučili možnosti ozelenitve odlagališča elektrofilterskega pepela, proučili rudarsko ugreznanje površja v Šaleški dolini, opravili radioekološke raziskave ter na splošno skrbeli za varstvo okolja.

Ekološko raziskovalno skupino Rudarsko elektroenergetskega kombinata Franc Leskošek Luka sestavlja sedem mladih raziskovalcev, vsi se podiplomsko izobražujejo, pri raziskovalnem delu pa so jim v oporo priznani strokovnjaki posameznih področij republikanskih raziskovalnih institutov in fakultet.

Mladi raziskovalci, ki jih vodi Boris Stropnik, so že oblikovali svoj ekološki raziskovalni program, pa si ga pogledimo nekoliko bolj podrobno.

ZMANJŠATI NEGATIVNI VPLIV ŠOŠTANJSKIH TERMoeLEKTRARN

Škodljivega vpliva tekočih in plinastih izpuštev iz šoštanjskih termoelektrarn se že dolgo zavedamo, poznani pa so že številni poizkusi razrešitve problema, ki

pa so največkrat zgolj prenesli onesnaževanje iz zraka na vodo... Prav zaradi tega je potrebno, poudarja nosilec te raziskovalne naloge Boris Stropnik, pred končno odločitvijo o izbiri najprimernejše tehnologije čiščenja, spoznati vse možnosti izrabe odpadnih produktov za zmanjšanje vplivov na okolje in vse novo nastajajoče vplive, ki so posledica uvajanja novih tehnologij.

Podrobno obdelujejo možnost nevtralizacije alkalne vode z odlagališča pepela dimnimi plini, iščejo nove načine odpepeljevanja (med drugim so izdelali poizkusna odlagališča, kjer pod danimi pogoji merijo vsebnost elementov v izcednih vodah in vodah, ki nastopajo po deževju — vključen je tudi vpliv odpadnega produkta pri mokrem odpepeljevanju). Vzporedno s tem v

laboratoriju pridobivajo podatke za računalniško izdelavo ocen vplivov odlaganja pepela na okolje po spremembi odpepeljevanja. Načrtujejo tudi laboratorijsko določanje kinetičnih parametrov novega postopka odpepeljevanja za uporabo pri projektiranju industrijske naprave v TES.

KAKO VPLIVAJO EMISIJE NA RASTLINE?

Propadanje gozdov v Šaleški dolini že nekaj časa proučuje Institut za gozdno in lesno gospodarstvo v Ljubljani, zdaj pa je v pripravi celovita analiza vpliva emisij na rastlinstvo v Šaleški dolini, ki jo bo opravila Cvetka Ribarič Lasnik. Delo poteka s pomočjo zasledovanih in testnih poizkusov na Velikem vrhu, Zavadnjah, Titovem Velenju, Graški gori, Slemenu in v rastlinjaku. Izpostavili so preizkušene indikatorske rastline in na osnovi ugotovljenih poškodb bodo ugotavljali prisotnost polutantov v zraku, ki jim doslej nismo namenili pozornosti.

Sistematično bodo proučili vpliv emisij na ekofiziološke lastnosti smreke, izdelali citogenetske raziskave gozdnih in testnih rastlin ter analizirali pelod in semena testnih in samoniklih rastlin.

VZPOSTAVITI IN OBRŽATI NARAVNE POGOJE

V ugrezninskih jezerih je treba

vzpostaviti in obržati naravne pogoje. To je glavni cilj raziskovalne naloge, ki jo opravlja Rudi Ramšak. Predno se lotimo temeljitih posegov v bolno jezero pa je treba podrobno proučiti vsaj osnovne podatke (na primer kroženje vode...). Posebej raziskujejo vode (vzorce jemljejo na različnih določenih mestih mesečno) in usedline pri čemer namenijo veliko pozornosti tudi raziskavam planktona.

Dosedanji rezultati, ki pa še niso popolni, kažejo, da je najbolj onesnaženo Škalsko jezero. Velenjsko jezero je onesnaženo zaradi odlaganja pepela, ph pa se med letom spreminja, kar omogoča občasno življenje v jezeru. Družmisko jezero bi lahko uvrstili v boljši kakovostni razred, pri tem pa je treba upoštevati, da je to jezero najmlajše in še ni prisotno pretirano kopičenje organskih snovi kar je značilno za škalsko jezero, kjer že v globini desetih metrov zmanjka kisika.

OŽIVITI REKO PAKO

Reka Paka je že dolgo mrtva reka in je pravzaprav odtočni kanal Šaleške doline. Čeprav to vemo, še ni bilo izdelane sistematične raziskave, na osnovi katere bi lahko ugotovili, koliko k temu prispevajo posamezni onesnaže-

valci. Prav zaradi tega je REK vključil v svoj program tudi to ekološko raziskavo, ki jo vodi Alenka Drev. Z raziskavo želijo pridobiti podatke o reki Paki od izvira do izliva v Savinjo s hidrobiološko analizo kakovosti odvodnikov ter ovrdenjenjem vpliva posameznih onesnaževalcev. Mesečno jemljejo vzorce ob ustreznih vremenskih pogojih vzdolž celotnega toka, mesečno pa bodo analizirali tudi globinske sedimente Pake in naplavine.

BO USPELA OZELENITEV PEPELA?

Odlagališča elektrofilterskega pepela so prav tako ena izmed velikih nevšečnosti Šaleške doline, ki naj bi jo odpravili tako, da bi to odlagališče ozelenili s pomočjo simbiotskih odnosov med glivami in koreninskimi sistemi rastlin. Zato je v izdelavi raziskovalne naloge, izvaja jo Nives Kugonič, obsega pa izbor primernih rastlinskih vrst za ozelenitev, ugotavljanje možnosti razvoja mikroiznih odnosov v koreninskih sistemih izbranih rastlin, ugotavljanje razlik v rasti rastlin, ki uspevajo na pepelu z razvitim mikroiznim odnosom brez vpliva gliv, analizo pepela, kjer bodo opravljali poizkus ter ugotavljanje vsebnosti esencialnih elementov.

Raziskovalno delo bodo opravljali neposredno na deponiji pe-

pela, kjer bodo na poskusnih površinah opazovali rast poizkusnih rastlin, hkrati pa bodo uporabljali rastlinjak in laboratorij.

OBSEŽNE RADIOEKOLOŠKE RAZISKAVE

Liljana Miljač opravlja radioekološko raziskavo, ki je vključena v obsežen raziskovalni program ukrepov za varstvo pred ionizirajočimi sevanji v slovenskem prostoru, na osnovi nje pa bodo pridobili reprezentančne podatke o koncentracijah radioaktivnega plina radona, ocenili dozo sevanja in napovedali morebitne posledice za zdravje ljudi.

KAŠNA BO PODOBA ŠALEŠKE DOLINE?

Šaleška dolina se zaradi izkopavanja premoga močno spreminja, saj zajema eksploatacijsko območje rudnika kar 1 400 hektarov površin in to prav v osrednjem delu. Emil Sterbenk bo izdelal celovito raziskovalno nalogo na osnovi katere bo mogoče izbrati optimalno funkcijo reliefa pokrajine po prenehanju odkopavanja premoga.

To je torej program dejavnosti ekološke skupine sozda Rudarsko elektroenergetskega kombinata Franca Leskoška Luke. Večina nalog je zastavljenih dolgoročno, o izsledkih raziskav, ki so za našo občino res zelo pomembne, pa bomo sproti poročali. Mira Zakošek

Skupino mladih raziskovalcev vodi Boris Stropnik, ki raziskuje tudi tekoče in plinaste izpuste iz šoštanjskih termoelektrarn.

V biološkem laboratoriju pregledujeta kaljivost semen Cvetka Ribarič Lasnik in Nives Kugonič

Kolikšen je vsakodnevni ph vode iz velenjskega jezera — ugotavljata v kemijskem laboratoriju Rudi Ramšak in Liljana Miljač

Občinska gasilska zveza Velenje

Smernice za načrtovanje gasilskih aktivnosti

Izjemno delovno je potekalo srečanje vodstev vseh gasilskih organizacij Občinske gasilske zveze Velenje ter predstavnikov OZG Mozirje in Zalec, zadnji torek v lanskem letu. Gasilsko vodstvo je imelo pomembno nalogo, pripraviti smernice za izdelavo delovnih programov ter spremljanje smernic XI. kongresa slovenskih gasilcev. Pri tako odgovorni nalogi je bila prisotnost predsednika Gasilske zveze Slovenije, dr. Branka Božiča še posebno dobrodošla. Gast se je odločil za obisk pri velenjskih gasilcih tudi zato, ker je že od nekdaj srečeval zavzete gasilce in

privržence požarne varnosti prav v naši občini. Po njegovih besedah se je sam sem hodil učiti nekaterih vrtilin, podjetnosti in discipline, tokrat pa je imel še imenitno priložnost predstaviti svojo knjigo »Gasilstvo na Slovenskem do leta 1941«.

Obisk dr. Branka Božiča so predstavniki OZG Velenje sprejeli v pravi posvet, ki je potekal na sedežu zveze, v gasilskem domu v Gorenju, kjer so jih sprejeli predstavniki poklicne gasilske enote ter v popoldanskem času še v Šostanju, kjer je bilo osrednje srečanje v gasilskem domu.

Jože Miklavc

Gostje so z veliko pozornostjo sledili predstavitvi organizirano-sti gasilske enote v Gorenju, v središču dr. Branka Božič

»Najmnožičnejša organizacija v Jugoslaviji«

Po pogovoru, ki ga je imel s člani predsedstva občinske gasilske zveze, smo dr. Božiča zaprosili za krajšo izjavo o delu in načrtih slovenskih gasilcev.

»Enajsti kongres slovenskih gasilcev, bil je lani v Celju, je bil za našo organizacijo zelo pomemben, saj je čutil napredek pri delu. Gasilstvo je najmočnejša organizacija v Jugoslaviji, tudi v primerjavi s sosednjo Avstrijo pomeni trdno in močno organiziranost. Delo med gasilci ne popušta, kljub gospodarski in družbeni krizi. 19000 včlanjenih žena v gasilskih vrstah v naši republiki predstavlja število, ki je večje od žensk gasilk v ostalih republikah skupaj. Podobno je tudi s podmladkom.

V zadnjih stihir letih je bilo zgrajenih 110 gasilskih domov, obnovljenih še več, prav tako pa je bilo opravljenih nekaj milijonov prostovoljnih ur. Oprema in orodje sta na dokajšnji tehnolo-

ski ravni. Gasilci so vključeni tudi v druge družbene tokove. Okoli gasilskih organizacij se čuti družbeni utrip na vasi, družabno življenje, krvodajalstvo, sodelovanje s človekoljubnimi organizacijami, kulturo in tako naprej. Iz dosedanjih kazalcev lahko sklepamo, da je gasilstvo v nenehnem vzponu, z vse večjim številom podpornih članov pa postaja gasilstvo vsesplošna družbena organizacija, pomembna tudi za družbeno samozaščito.

Usmeritve XI. kongresa GZ Slovenije so jasne. Več časa in sredstev bo potrebno nameniti strokovnemu izobraževanju gasilcev, občanov ter delavcev za požarno varnost. Gasilce je potrebno bolj zaščititi pri njihovem delu, še posebej ob intervencijah. Na vse to pa zmanjšano financiranje naj ne bi imelo bistvenega vpliva, saj so v preteklih letih največ sredstev terjala tehnična sredstva in obnova ali izgradnja gasilskih domov. Gasilci smo torej optimisti in vsem članom gasilskih organizacij ter občanom lahko rečemo le SREČNO.

B. M.

Predstavljamo uspešne inovatorje

Inovatorstvo konjiček

Z Zvonetom Zimicem sva se za pogovor dogovarjala že pred letom dni. Pa iz tistega takrat ni bilo nič. Razlog zaradi katerega sem želela k njemu na pogovor pa enak kot tokrat — nagrada na področju ustvarjalnosti posameznikov izven organizacij združenega dela. To pa ne pomeni, da Zvone Zimic dipl. inženir ni zaposlen, ali tega, da v združenem delu ne razmišlja in nima idej. Ima, ampak večjo »svobodo« ima popoldan, ko ni več v Reki Elektrostrojni opremi, kjer opravlja dela in naloge samostojnega projektanta za področje hidravlike in pnevmatike.

Novatorstvo mu je, zanimivo, hobby. Jemlje ga kot stvar, v katero človek pač več vraga kot pa mu koristi. Podobno kot je z vsakim konjičkom. Razmišlja in ustvarja doma, kjer sprošča kreativnost, ustvarjalnost, kjer lahko sam odloča kaj in kako bo naredil.

Prvo nagrado na nagradnem natečaju '88 za področje ustvarjalnosti izven organizacij združenega dela si je zaslužil skupaj z Brankom Moličnikom, tudi dipl. inženirjem in to za »rotacijski manipulator za dodajanje etiket s centralnim pogonom«. Gre za originalno rešitev dodajanja etiket. Prednost je v centralnem pnevmatskem nihajnem motorju, ki v povezavi s posebnim vrtnim pogonom omogoča dve rotaciji etikete. Klasične rešitve uporabljajo dva linearna pnevmatska cilindra s sistemom vzvodov, kar je manj kompaktno in tudi dražje, saj zahteva več mehanskih, pnevmatskih in elektronskih delov. »Z Moličnikom se pozna že iz študentskih let in z njim tudi sedaj sodeluje. Več ljudi več ve, ko naleti na problem, včasih pa najdeva tudi kaj izvirnega in originalnega. Ukvarjara se predvsem z reševanjem problemov emajliranja, pakiranja izdelkov, sestavljanja,« je povedal.

V službi je omejen s proizvodnim programom, čeprav je tudi na področju, ki ga pokriva veliko možnosti. Vprašanje je samo, če se mu v teh primerih izvirne reši-

tve, do katerih se dokoplje. Stejejo kot inovacije ali kot delovna obveza. Tudi o tem smo ga povprašali. »V Elektrostrojni opremi imamo o tem pravilnik, mislim, da

»Inovacija vedno predstavlja tudi določeno tveganje« (foto: B. M.)

je to dobra osnova, in tega sedaj še dograjujemo. Doslej je bilo marsikomu kar težko nekaj prijaviti kot inovacijo, če pa je bila ta lahko tudi njegova delovna dolžnost. V tem vidim tudi bistvo problema, ko govorimo o večjem razmahu novatorstva. Takšen način po moje destimulira vsako idejo. Inovacija pač vedno predstavlja tudi določeno tveganje. Lahko uspe, lahko tudi ne,« je razložil.

Pa tudi, v Elektrostrojni opremi, kjer je proizvodni program tak, da gre v bistvu za posamično in ne serijsko proizvodnjo, prihranek pri eni inovaciji ni in ne more biti tak kot tam, kjer gre za velike količine, za serijsko proizvodnjo. Tam se že majhna stvar lahko izkaže za izredno koristno in s količino prinese velike prihranke. Poleg tega pa ima Zvone Zimic strojno rad v veliko širšem pomenu, ne samo v tako ozkem kot je področje pnevmatike in hidravlike, zato bo še naprej veliko razmišljal in ustvarjal tudi doma.

M. Krstić-Planinc

Gorenje Glin

Ustanovitev samostojne raziskovalne enote

V Gorenju Glin, Lesni industriji Nazarje, so začeli priprave na oblikovanje samostojne raziskovalne enote. Ustanovili jo bodo predvidoma že letos. Z usta-

novitvijo samostojne raziskovalne enote želijo v delovni organizaciji pospešiti uvajanje sodobnih tehnoloških postopkov pri obdelavi lesa in uporabi lesu do-

Za uspeh morajo biti zagotovljeni tudi pogoji

Razvoj drobnega gospodarstva ima v naših razvojnih dokumentih in usmeritvah posebno mesto ter vlogo. To naj bi bilo nekaj, čemur naj bi v prihodnje namenili posebno skrb. Gotovo ne brez razlogov.

Razmere na tem področju so se v zadnjih letih vsaj v naši občini nekoliko spremenile, smo med drugim slišali na seji izvršnega odbora združenja obrtnikov velenjske občine. Žal, pa te še vedno niso takšne kot bi si želeli tisti, ki se s samostojnim osebnim delom tudi ukvarjajo. Čemu pripisati celo nekoliko nazadovanja na tem področju pri nas, zapiranju delavnic, kritikam obrtnikov o velikih težavah pri nakupu osnovnih sredstev, ... Skratka, če bomo hoteli na področju drobnega gospodarstva narediti to, kar želimo, bo treba odgovoriti na vrsto zahtevnih in pogosto tudi težko rešljivih vprašanj.

20 let je minilo od takrat, ko je Danilo Pocajt iz Titovega Velenja stopil na pot obrtništva in bil pravzaprav eden od prvih v naši občini, ki je oral ledino na tem področju. Takole opisuje razvoj dejavnosti prvi predsednik občinskega obrtnega združenja: »Opisati razvoj te gospodarske panoge v Saleški dolini ni enostavno. Težav je bilo toliko kot danes, le nekoliko drugačne so bile. Tako smo morali na začetku obrtništvo, ki v takratnem obdobju ni predstavljalo kakršnihkoli zmožljivosti, legalizirati. Namreč, misel v naši družbi o tej dejavnosti

— vemo kakšna je bila in je še danes. Zato je bil takrat naš osnovni cilj prikazati in dokazati vsem strukturalam, kaj obrtništvo sploh pomeni. Prebiti led dokazovanja o tem, da je to dejavnost, ki bo čez nekaj let krepko vplivala na družbeno in ekonomsko dogajanja pri nas, pa verjemite ni bilo lahko. Tudi zaradi tega, ker so mnogi pod besedo obrtnik razumeli in

Danilo Pocajt

maršikje se te tradicionalne misli še danes niso otresli, lahko zaslužen kos kruha. Vendar temu se zdalec ni tako. Poleg znanja, vestnosti, marljivosti zahteva ta dejavnost popolnega človeka na vseh področjih. Da ni vse tako rožnato, med drugim dovolj zgovorno kaže podatek o številu zaposlenih delavcev pri obrtnikih. Po zakonu jih lahko ta zaposluje 100. Podatek pa kažejo, da ti zaposlujejo le

POD PRHO

Najvišji davek bodo plačali otroci

Vsakodnevna pot v šolo za vse otroke seveda ni enako dolga, zahtevna in varna. Na večino sicer preživijo nevarnosti na cesti, na mnoge pa še kaj drugega. To najboljše vedo otroci in starši z visokogorskih kmetij nad Solčavo. Celotno iz neposredne bližine z Avstrijo se iz Matkovega kota in Podolseve vozijo otroci v šolo v Luče in največja razdalja dosega celih 24 kilometrov, na eno stran seveda. To ni lahka naloga niti pomladi in jeseni, kaj šele pozimi v visokem snegu in ledu. V Solčavi sicer imajo internat za zimsko razmere, pri katerem pa se zapleta zaradi bivalnih in drugih pogojev, pa tudi otroci so radi vsak dan doma, naj je dom še tako oddaljen.

Prevoz z enim vozilom iz Solčave do avstrijske meje, navzdol v Logarsko dolino in preko Solčave do šole v Lučah, je nesmiseln. Še vedno bi morali otroci pešati nekaj kilometrov do ceste, poleg tega bi se moral prvi, ki bi vstopil voziti uro in pol, da bi vstopil v njegov zadnji sošolec na tej poti. Odločili so se torej za zasebne prevoze s terenskimi vozili, primernimi tudi za zimsko vožnjo. Zelo odgovorno delo sta prevzela Darko Plesnik iz Logarske doline in Stanko Plesnik iz Podolseve. Tako vsakodnevno prideta do sleherne kmetije, vsak na svojem delu seveda, peljeta otroke v Luče in nato nazaj na domove. Za šolski prevoz sta morala opraviti posebne izpite in vzeti obrt, drugače ne gre. Do lanskega leta je bilo vse kolikortoliko v redu, letos pa je vse narobe.

J. Plesnik

danih materialov. Raziskave pa bodo namenjene tudi večjemu oplemenitvenju lesa in uvajanju racionalnejših tehnoloških postopkov. Omeniti velja, da so v nazarski Lesni industriji Gorenje Glin izdelali tudi že kratkoročni in srednjeročni načrt dela raziskovalne enote.

Že lani so v Gorenju Glin, zahvaljujoč posebnemu sistemu usposabljanja, pridobili skupino lesarskih, strojnih in elektro stro-

kovnikov, ki predstavljajo jedro raziskovalne enote. Sicer bodo v delo raziskovalne enote, če bo to potrebno, zraven strokovnjakov Gorenja Glin vključevali tudi druge strokovnjake. Zapisati pa velja še, da so v Gorenju Glin že začeli, v okviru priprave na ustanovitev raziskovalne enote, urejati in opremljati tudi razvojni laboratorij.

(ek)

in poudarjeno tržno gospodarstvo brez prizadevanj vsakega posameznika, temeljitih sprememb odnosa do dela, odgovornosti samo po sebi ne bo dalo željenih sadov. Da lahko človek v nekem poslu uspeva, pa mora imeti zagotovljene pogoje za nemoteno delo. Prepričani smo, da tako kot Danilo misli še marsikdo drug.

Doslej je bil Danilo Pocajt uspešen pri uresničevanju zastavljenih ciljev. Tega ne menimo le mi, ampak tudi predsedstvo SFRJ, ki mu je za zaslugi in uspehe pri delu pomembnem za državo podelilo red dela s srebrnim vencem. Priznanja je bil Danilo seveda vesel, saj mu med drugim dokazuje, da se 20 let le ni trudil povsem zaman. Ne lasti si ga, ampak ga »jemlje« kot sad skupnih prizadevanj svojih soimšljenikov, stanovskih tovarišev, ki so pripomogli k razvoju obrtništva v naši občini. V isti sapi pa pravi: »Pomenilo bi mi še mnogo več, če bi vsaj v naslednjih dveh letih dosegli to, kar si že toliko časa želimo. Zato pozivam vse odgovorne, da vložijo za uresničitev ciljev na tem področju vse moči, znanje in voljo.«

Priznanja, sploh če so tako visoka, so spodbuda in obveza za vsaj takšno delo tudi v prihodnje. »To je res. Vendar obrtniku, ki ima pred sabo jasne cilje, ta ni potrebna. Predobro se namreč zaveda, da če hoče kaj doseči, se mora za to tudi krepko truditi,« je končal pogovor Danilo Pocajt.

T. Podgoršek

S sej skupščin sis družbenih dejavnosti

V mesecu decembru so se sestali delegati skupščin občinske skupnosti otroškega varstva, izobraževanja, kulture, telesne kulture, socialnega skrbstva, zdravstva, raziskovanja in socialnega varstva.

Udeležba delegatov na sejah skupščin je bila tokrat zelo slaba, kar pričajo naslednji podatki:

SIS	Zbor uporabnikov			Zbor izvajalcev		
	Št. DM	udeležba	%	Št. DM	udeležba	%
OTROŠKO VARSTVO	64	35	54,6	18	14	77,7
IZOBRAŽEVANJE	62	32	51,6	21	21	100
KULTURA	64	34	53,1	21	13	61,9
TELESNA KULTURA	65	33	50,7	37	20	54
SOCIALNO SKRBSTVO	65	33	50,7	13	9	69,2
ZDRAVSTVO	64	34	53,1	23	16	69,5
RAZISKOVANJE	52	30	57,6	—	—	—
POPREČNO ŠTEVILO:	62	33	53,2	22	15	70,4

x— DELEGATSKIH MEST

Delegacije, ki se niso udeležile nobene skupščine:

1. Trgovine Titovo Velenje (nosilec konf. deleg. NAMA Velenje)
2. Zdravstveni center Velenje (razen kot zbor izvajalcev v OZS)
3. K.S.: Bele vode, Bevče, Cirkovce, Gorenje, Staro Velenje

Slabša je bila udeležba:

delegatov Gorenja (od 8 DM so prišli 2 x 4 delegati, 3 x 3 in 2 x 2 delegata), TEŠ (udeležili so se treh sej skupščin), Gostinstvo Pakla (3 x), Eltroj, TUŠ (2 x), Trgovine Šoštanj (2 x), PTT (2 x), Obrtno združenje (2 x), večine KS, medtem ko je udeležba OZD s področja negospodarstva večja zaradi telefonskih pozivov za zagotovitev sklepčnosti.

Število razpravljalcev oz. delegatskih stališč:

OTROŠKO VARSTVO

2 (v zvezi z načinom odločanja, začasno financiranje)

IZOBRAŽEVANJE

2 (solidarnost, namembnost Rdeče dvorane za potrebe OŠ, sprememba zakonov)

KULTURA

4 (delež sredstev za kulturo, izvajanje sklepov skupščine OŠ, priznanja, ogled kulturnih spomenikov)

TELESNA KULTURA

7 (smučarska skakalnica, namembnost DO Rdeča dvorana in izkoriščenost ostalih športnih objektov, razvrstitev klubov v kategorijo tekmovalnega oz. vrhunškega športa, povišanje PS, pobuda, da se problematika Občinske telesnokulturne skupnosti Velenje obravnava na Občinski skupščini)

SOCIALNO SKRBSTVO

4 (financiranje nege na domu, programske usmeritve 1989)

ZDRAVSTVO

7 (sprememba zakona, participacija)

RAZISKOVANJE

2 (na spremembe ustanovitvenih aktov).

Za navedena delegatska stališča je značilno, da so jih dajali predvsem delegati uporabnikov, razen pri Občinski telesnokulturni skupnosti, kjer so bili predlogi iz izvajalskih vrst in deloma Občinske zdravstvene skupnosti, kjer so izvajalci sodelovali pri oblikovanju stališč na spremembe zakona.

Pismene pripombe in predloge, oblikovane na delegaciji, so bile podlane na skupščini Občinske izobraževalne skupnosti, Občinske telesnokulturne skupnosti, Občinske zdravstvene skupnosti in Občinske kulturne skupnosti.

Vse skupščine so obravnavale in potrdile:

- spremembe in valorizacije finančnih načrtov SIS za leto 1988;
- poročila o realizaciji programov in finančnih načrtov v devetih mesecih leta 1988 ter
- programske usmeritve in sklepe o začasnem financiranju družbenih dejavnosti v letu 1989.

SKUPŠČINA SKUPNOSTI OTROŠKEGA VARSTVA je ugotovila, da je bil program v preteklem obdobju realiziran, vendar ne v celoti — sredstev ni bilo dovolj, da bi sprotno ustrezno povišali denarne pomoči otrokom. Z ozirom na visoko stopnjo inflacije so denarne pomoči v obdobju od septembra dalje močno zaostajale za funkcionalnimi oblikami (plačilo oskrbe v VVZ in prehrana v šoli), kajti te cene so sledile inflacijski rasti predvsem cen živil. Na tak način je zmanjkalo sredstev za sprotno enakovredno povišanje denarne oblike pomoči.

Druga težava, ki se pojavlja že več let, z visoko inflacijo pa povzroča krizno stanje, je sprotno in zadostno poviševanje cen storitev v VVZ za starše otrok. Ta delež skupaj z deležem Občinske skupnosti otroškega varstva zagotavlja VVZ celotni vir prihodka. Vsako leto se ob koncu leta zgodi, da zadnjo valorizacijo cen starši ne poravnajo več, saj je izračunana tako pozno, da si jo bodo mogoče poravnali le s poračunom za nazaj, kar pa ni dovoljeno. Da bi bil VVZ kot izvajalec dejavnosti v enakem položaju kot npr. Vzgojnoizobraževalni zavod, ki celotna sredstva pridobiva v SIS, je Občinska skupnost otroškega varstva dolžna pokrivati nastalo razliko.

Oboje: sprotna in zadostna valorizacija družbenih pomoči otrokom ter pokrivanje razlik na način storitev, postavlja Občinsko skupnost otroškega varstva v izjemni položaj, ki terja specifično obravnavo te dejavnosti v bodoče. Ugotovljeno je bilo, da bo z zadnjo valorizacijo sredstev Občinske skupnosti otroškega varstva za leto 1988 najbrž nemogoče v celoti pokrivati te potrebe za leto 1988.

NA SKUPŠČINI OBČINSKE IZOBRAŽEVALNE SKUPNOSTI je delegacija KS Gorica zaskrbljujoče opozarjala in se zavzemala za primernejšo obliko vrednotenja naraščajočih materialnih stroškov v ceni storitev in za pravičnejši in učinkovitejši sistem solidarnosti, ki tudi z novim zakonom še ni ustrezen, saj prejema solidarnostna sredstva 32 občin, kot da je polovico Slovenije nerazvite. Po drugi strani pa v naši občini zmanjšujemo sredstva za amortizacijo, za investicijsko vzdrževanje zgradb, krčimo programe, prenašamo vedno več stroškov na starše, zaostajamo za OD in gradimo objekte samo do polovice, saj je nova šola Šalek brez telovadnice in igrišča.

Nadalje so delegati ponovno predlagali, da se posveti več pozornosti telesni kulturi na nižji stopnji, da se preprečujejo razne telesne okvare in deformacije in s tem v zvezi predlagajo, da bi se šole v bodoče bolj posluževale prostorov v Rdeči dvorani, zlasti še, ker nova šola nima telovadnice, ostale pa so premajhne in preobremenjene. Vzgojnoizobraževalni zavod bo to ponovno proučil.

Pomembna točka je bila obravnava sprememb in dopolnitev zakonov:

- o svobodni menjavi dela na področju vzgoje in izobraževanja;
- usmerjenem izobraževanju in
- o pedagoški službi.

Delegati so se strinjali s predlogi in pripombami, ki so bile oblikovane in posredovane predlagatelju že med razpravo z naslednjimi usklajenimi stališči:

1. Predlagamo, da področje vzgoje in izobraževanje zakonsko uredimo tako, da bo področje osnovnega izobraževanja urejal zakon o osnovni šoli; področje srednjega izobraževanja zakon o srednji šoli ter področje višjega in visokega izobraževanja zakon o univerzi.

2. Predlagamo, da zakon o srednjem šolstvu oblikujemo tako, da bo le-ta veljal daljši čas. Rezultate evalvacijskih raziskav pa bi vnašali v zakon le kot dopolnitve.

3. Če z zakonom kaj novega sprejmemo, moramo za to predvideti tudi ustrezna finančna sredstva.

4. Ponovno dajemo pobudo za spremembo 167. člena ZUI, ki naj govori o omejitvi vpisa v smeri izobraževanja in ne v VIP.

5. Dajemo pobudo, da se dileme okrog mature in zaključnega izpita ponovno proučijo. Menimo, da bi ocena o obvladovanju programa ob zaključnem izobraževanju na V. stopnji zahtevnosti morala zadostovati tudi kot pogoj za vključitev v nadaljnje izobraževanje.

6. Podpiramo variantni predlog, da se skrajšani program preimenuje v program nižjega srednjega izobraževanja.

NA SKUPŠČINI OBČINSKE KULTURNE SKUPNOSTI VELENJE so delegati razpravljali predvsem o financiranju kulturne dejavnosti, predsednik skupščine pa je spregovoril o nalogah Kulturne skupnosti v letu 1989. Težave, s katerimi se spopada Kulturna skupnost, da kljub krčenju in omejevanju sredstev ohrani kulturno ponudbo na doseženem nivoju, so iz leta v leto večje. Ob tem pa se pojavljajo potrebe po novih kvalitativnih programih. Funkcionarji skupščine se bodo zato zavzemali, da se sredstva za kulturo ne bodo več krčila.

V letu 1989 si je Kulturna skupnost med drugim zadala nalogo, da podpre založniško dejavnost kot trajno kulturno vrednoto, da pritegne v kulturno življenje mladino v Centru srednjih šol ter uredi status in nagajevanje mentorjev v Zvezi kulturnih organizacij. Poleg tega bo s pomočjo Izvršnega sveta SO Velenje stekla akcija za sanacijo razvaline Šaleškega gradu. Ob tej akciji bo Kulturna skupnost potrebovala podporo vseh občanov občine Velenje.

Osrednja razprava NA SKUPŠČINI OBČINSKE TELESNO-KULTURNE SKUPNOSTI VELENJE je tekla o financiranju klubov in društev, uporabi Rdeče dvorane ter ureditvi statusa smučarske skakalnice. Delegati so poudarili, da je nedopustno, da bi še nadalje padel delež sredstev Občinske telesnokulturne skupnosti Velenje za financiranje klubov in društev. Na skupščini je bila predstavljena adaptacija Rdeče dvorane, ki bo omogočila racionalnejšo uporabo prostora v telesno kulturne namene.

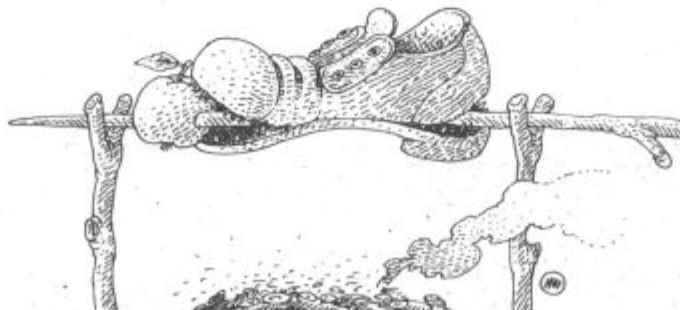
S podpisom SaS med Občinsko telesnokulturno skupnostjo Velenje in DO Rdeča dvorana Velenje o uporabi dvorane pa bodo urejene težave klubov in društev, ki nimajo prostorov za vadbo.

Po razpravi o smučarski skakalnici so se funkcionarji skupščine zavezali, da bodo pri Izvršnem svetu SO Velenje pomagali dokončno urediti status smučarske skakalnice.

SKUPŠČINA OBČINSKE SKUPNOSTI SOCIALNEGA SKRBSTVA se je najbolj pomudila ob poročilu o realizaciji programov in finančnega načrta in ugotovila, da so bili, kljub nenehnim zakonskim spremembam in omejitvenim ukrepom Skrbstveni programi po prioriteti sproti realizirani, kar pomeni, da so bili uporabniki v mejah možnosti, vendarle preskrbljeni.

Ker pa se krog upravičencev, ki potrebujejo socialnovarstveno pomoč nenehno širi, so ugotovili, da z dosedanjim obsegom sredstev razmer ne bo mogoče obvladovati in zahteval, da se za leto 1989 zagotovi v okviru skupne porabe večji delež sredstev prav za socialnoskrbne programe.

Le na ta način bo moglo Skrbstvo realizirati v letu 1989 novo obveznost, ki je opredeljena v socialnem programu — tj. da moramo imeti za ev. izredne razmere zagotovljena sredstva za 1 x dnevno topli obrok tistih občanov, ki ne bodo imeli zagotovljene nobene socialne varnosti.

Na ostalih področjih Skrbstvo programov za leto 1989 ne širi in delegati so osnutek programa ter sklepe o začasnem financiranju v prvem mesecu soglasno sprejeli.

Ker so v javni razpravi spremembe zakonov s področja socialnega skrbstva in socialnega varstva (SaS o uresničevanju socialnovarstvenih pravic) so bili delegati o teh informirani in so z njimi soglašali.

NA SKUPŠČINI OBČINSKE SKUPNOSTI SOCIALNEGA VARSTVA so delegati poleg zadev v uvodu omenjenih, spregovorili še o dveh pomembnih vsebinah tj. Poročilo o uresničevanju socialnovarstvenih programov in socialne politike ter o Problematiki invalidnosti v naši občini.

Ugotavljali so, da socialnovarstvene programe na vseh nivojih skladno z možnostmi vendarle uresničujemo, da pa niso pripravljeni, če bi se razmere na tem področju bistveno poslabšale in s tem povečalo število upravičencev, kar bi terjalo večja sredstva za zaščito socialne varnosti teh.

Sklenili so, da je potrebno v okviru skupne porabe za leto 1989 na to misliti in sredstva zagotoviti (rezervirati).

V zvezi s problematiko invalidnosti pa so ugotovili, da jo na posameznih segmentih vendarle rešujemo, a prepočasi. Odgovornost za dolženih je potrebno poostriiti in neizpolnjevanje tudi sankcionirati, so zahtevali delegati.

Ob koncu pa so obravnavali še gradivo za skupščino Skupnosti socialnega varstva Slovenije. Osrednja vsebina je bila Poročilo o uresničevanju socialnovarstvenih programov v naši republiki, spremembe zakonov na področju skrbstva in spremembe SaS o uresničevanju socialnovarstvenih pravic.

Dopolnil oz. pripomb delegati niso imeli.

DELEGATI SKUPŠČINE OBČINSKE ZDRAVSTVENE SKUPNOSTI VELENJE so, v obširnem dnevnem redu namenili največ razprave predlogu za izdajo zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o zdravstvenem varstvu, s tezami.

Oblikovali so številne predloge in pripombe, ki sta jih delegata skupščine OZS Velenje posredovala na skupščini ZS Slovenije. Le-ta jih bo posredovala predlagatelju, ki naj jih prouči in upošteva pri oblikovanju zakonskega osnutka.

Nič manj zavzeta ni bila razprava o predlogu sklepov o višini participacije v zdravstvu v letu 1989 in pobudi ZSS OS Velenje za ukinitve participacije in zbiranju izpada sredstev s prispevkom iz neto OD.

Delegati so se odločili za variantni predlog, po katerem naj bi bila participacija v zdravstvu v letu 1989 v takšni obliki, kot je bila pred 1. 7. 1988.

Na skupščini ZS Slovenije je bil sprejet naš predlog. Nova višina participacije je občutno nižja od dosedanje, zato bo potrebno v sindikatih ponovno proučiti umestnost pobude za njeno ukinitve. V vsakem primeru mora predlog ukinitve participacije predvideti druge vire za nadomestitev tega deleža sredstev zdravstvene skupnosti, bodisi iz osebnih dohodkov ali kako drugače.

TAKO BOMO OD 1. 1. 1989 DALJE PLAČEVALI PARTICIPACIJO ZA ZDRAVSTVENE STORITVE V NASLEDNJIH ZNESKIH:

1. Za prvi kurativni pregled pri zdravniku v osnovni zdravstveni dejavnosti	1.600
2. Za obisk zdravnika na domu, ki je opravljen na zahtevo uporabnika ali njegovih svojcev	4.500
3. Za vsak prvi pregled pri zdravniku v specialistični ambulanti in zdraviliški dejavnosti z napotnico zdravnika ali brez nje, če le-ta ni predpisana	3.400
4. Za vsak ponovni pregled pri zdravniku specialistično-ambulantne in zdraviliške dejavnosti, vendar največ za	1.000
3 obiske, ki sledijo prvemu specialističnemu pregledu	
5. Za prvi obisk pri zdravniku in zobozdravniku v nočnem času med 22. in 6. uro jutraj:	3.100
— pri zdravniku osnovne dejavnosti	
— pri zdravniku specialistične dejavnosti	6.700
6. Za zobozdravstvene storitve:	
— za vsako zalivko	1.600
— za polno kovinsko prevleko	10.700
— za druge prevleke	13.600
— za inlay, nazidek	7.300
— za vsako krono (z zatičkom)	15.200
— za vsak člen v mostovni konstrukciji	7.600
— za vsako nadomestilo fasete, cementiranje stare prevleke, demontažo	
prevleke ali krone, oddelitte vmesnega člena	
ali gredi	1.600
— za začasno prevleko ali člen v začasnem mostičku	7.300
— za začasno totalno ali parcialno protezo	36.000
— za gred, opornico ali jahač	7.300
— za vsako totalno protezo	22.100
— za vsako parcialno protezo	27.600
— za vsako reparaturo, prilagoditev proteze, podložitev ali reokluzijo	3.000
— čiščenje zobnega kamna	500
7. — za storitve pri pripravi, izdelavi in izdaji zdravila, pomožnega in sanitetnega materiala pri prevzemu v lekarni na recept	1.100
— v nočnem času med 22. in 6. uro (z izjemo za recepte, ki imajo oznako »nujno«)	2.300
8. Za mehanična kontracepcijska sredstva, ki se ne predpisujejo na recept	7.600
9. Za umetno prekinitev nosečnosti, ki ni medicinsko indicirana	13.600
10. — za vsak reševalni prevoz pri nujni medicinski pomoči (primarni)	4.500
— za vsak prevoz z reševalnimi in drugimi prevoznimi sredstvi, ki ga v posameznih primerih zdravljenja potrdi zdravnik	9.100
11. Za ortopedske (in specialne) čevlje	27.600
12. Za nepodložene usnjene rokavice, estetske rokavice za proteze in za komplet navlek za krn pri amputaciji	9.200
13. Za proteze, ortotične pripomočke, aparat za ekstenzijo in za prosto stoječi posteljni trapez	9.200
14. Za kilni pas	9.200
15. Za bergele	2.400
16. Za aparat za omogočanje glasnega govora, za slušni aparat	12.200
17. Za invalidski voziček	38.300
18. Za vsak električni stimulator, zvočni signalni aparat in električni pripomoček	53.900
19. Za očala	3.100
20. Za kontaktna stekla	24.500
21. Za očesno protezo	4.100
22. Za oskrbni dan v bolnišnici ali zdravilišču pri neprekinjeni oskrbi za največ 15 dni oziroma pri večkratni hospitalizaciji za največ 60 dni v koledarskem letu — na dan	5.700

Zneski, določeni v 53. členu samoupravnega sporazuma o uresničevanju zdravstvenega varstva, znašajo za:

- ponovitev prvega pregleda pri zdravniku splošne medicine, ki ni uporabnikov izbrani zdravnik 8.600
- ponovitev prvega pregleda pri zdravniku v dispanzerju, ki ni uporabnikov izbrani zdravnik 12.500
- pregled pri zdravniku v specialistično — ambulantni dejavnosti, ki ni uporabnikov izbrani zdravnik ali brez napotnice zdravnika osnovne dejavnosti oziroma za pregled, ki bi jih po delitvi dela uporabniki morali izvajati v osnovni zdravstveni dejavnosti 13.000

Delegati SKUPŠČINE OBČINSKE RAZISKOVALNE SKUPNOSTI VELENJE so zaradi ponovnih težav s sklepčnostjo tudi na tej seji predlagali, da naj se nadaljuje z iskanjem najracionalnejših oblik organiziranosti Skupnosti znotraj veljavne zakonodaje in s tem pripomore k večji učinkovitosti v njenem delovanju. Tako oblikovan predlog pa je vzporedno s tem predstavljal tudi praktično edino razpravo na vsej seji skupščine.

SKUPNA STROKOVNA SLUŽBA SIS
DRUŽBENIH DEJAVNOSTI OBČINE VELENJE

Samostan in cerkev v Nazarjah

Obnovljena s skupnimi močmi

Popotnik, ki ga pot te dni v večernih urah zanese v Nazarje ali okolico, lahko občuduje zares lepo podobo osvetljenega samostana in cerkve, ki kraljujeta nad temno okolico. Akcijo osvetlitve so sklenili v prednovoletnih prazničnih dneh. Pobudo je dalo novoustanovljeno nazarsko turistično društvo, investor je krajevna skupnost, dela pa je vodilo vodstvo cerkve in samostana, oziroma pater Boris Markež. Seveda velja ob tem omeniti zares veliko število prostovoljnih delovnih ur vseh, ki so pri tem sodelovali, z njim pa bistveno zmanjšali predračunsko vrednost. Brez tega najbrž ne bi uspeli.

Seveda je to le nadaljevanje temeljite obnove obeh zgodovinskih in kulturnih spomenikov v zadnjih letih. Stara sta 327 let, ob tem pa sta bila leta 1944 ob miniranju delno porušena in močno poškodovana, saj je bil v samostanu sedež nemške policije. Že takrat so ju zasilo pokrili in zabili okna ter ju tako rešili propada. Po vojni se dolgo let ni nič zgodilo. Najprej je potem pater Konstantin Urnkar odstranil ruševine, njegov naslednik Bogoljub Gselman pa je leta 1971 pričel zidati. Uspeli so pozidati severovzhodni trakt, leta 1972 pa so se dela ustavila. Franciskani so namreč vsa sredstva, ki jih zbirajo za obnovo cerkve in samostana, namenili obnovi samostana v Novi Gorici, ki je bil porušen ob potresu.

Zgodovinski viri pričajo, da je na hribu nad Nazarjami še leta 1600 rasel hrastov gozd, spodaj ob sotočju Drete in Savinje pa veliko vrbovja, zato je tudi grad dobil ime Vrbovec. Graščino s hribom nad njo je leta 1615 kupil ljubljanski škof Tomaž Hren in deset let kasneje pozidal prvo loretško kapelo na slovenskih tleh. Leta 1632 je njegov naslednik izročil hrib s kapelico franciskanom, ki so iz hrvaško-bosanske province sem pritežali pred Turki. Ti so sezidali sedanjo cerkev in samostan, ki sta bila posvečena septembra 1661.

Orgle so iz leta 1763, v leto 1752 sega ustanovitev samostanske knjižnice, ki je bila med drugo vojno močno osiromašena, leta 1786 so franciskani ustanovili ljudsko šolo, ki je delovala vse do začetka druge vojne, samostan pa je bil znan po lastni hišni lekarni, za katero so franciskani sami izdelovali zdravila. Avgusta 1944 je bil samostan zaminiran in močno poškodovan.

Cerkev je renesančna, v oltarju pa je iz lesa izrezljan kip Loretske matere božje, ki so ji tamkajšnji ljudje dali ime Nazarska kraljica in po njej je tudi kraj dobil svoje ime. Kipi, slike in freske so podpisani z imeni Fantonija, Bradaške, Vurnika, Robbe, Berganta, Metzingerja in Potočnika.

Nadaljeval je leta 1978 pater

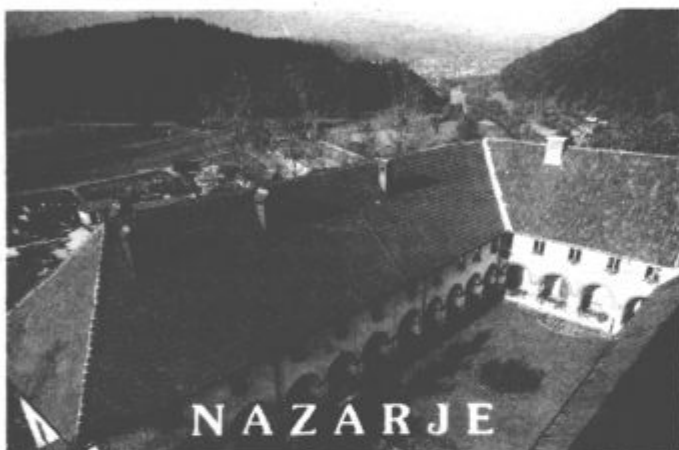
Primož Milavec, vendar so bila samo sredstva franciskanov veliko premalo, če ne bi priskočili na pomoč krajan, verni in neverni. To posebej poudarja sedanji pater Boris Markež, ki je v Nazarje prišel leta 1980 in se lotil intenzivne obnove. Ob pomanjkanju sredstev se je obrnil na krajan in nikjer ga niso odkloni-

li, ne glede na prepričanje. Razlog za to vidi v nekaj dejstvih. Prvo je, da je veliko število vernikov navezanih na ta bogoslužni prostor, starejši so v samostanu vse do druge vojne obiskovali osnovno šolo, pomembno dejstvo pa seveda je, da so vsi skupaj ponosni na to bogastvo kulturne dediščine, ki jo je treba ohraniti.

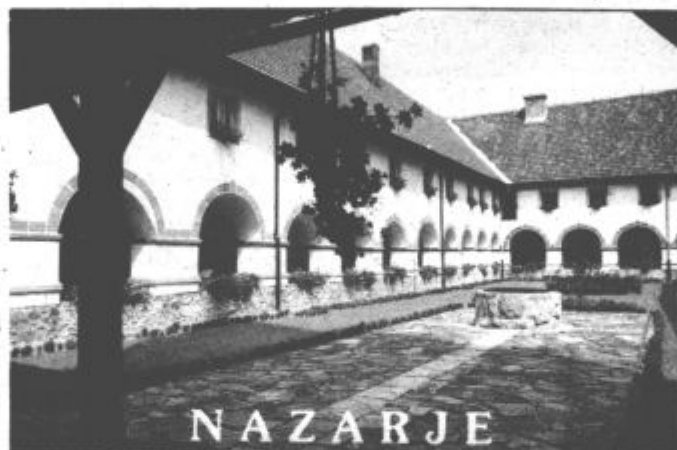
V zadnjih letih so torej veliko naredili in opravili večino obnovitvenih del v cerkvi in samostanu. Obnovili so strehi na zvonikih in na cerkvi, prav tako orgle, novo in lepo je dvorišče in podobno. Seveda precej nalog še ostaja. To je obnova 193 stopnic, ki vodijo do cerkve in so iz leta 1747, tu je še restavracija kipov, slik podobno, vse skupaj pa seveda terja tudi nenehno vzdrževanje, ki prav tako ni poceni.

Seveda so prepričani, da bodo s skupnimi močmi uspeli. Dokaz zato je dosedanje opravljeno delo, ki so ga opravili v tesnem sodelovanju s krajan, krajevno skupnostjo, spomeniškim varstvom in drugimi. Oblike sodelovanja so različne in uspešne in tako naj bo tudi v prihodnje.

J. Plesnik

Samostan s cerkvijo v novi podobi

Tudi »novo« dvorišče je vredno ogleda

Brinovčev mlin v Spodnji Rečici

Mlinski kamni se znova vrtijo

Sad vrle povojne politike je bilo med drugim tudi uspešno prizadevanje za ukinitve in uničenje malih elektrarn in mlinov na naših rekah in potokih. Ker pravijo, da ni nikoli prepozno, smo male elektrarne že pričeli pospešno postavljati nazaj, na vso srečo tudi mline. Bolj redko sicer, a tudi to je dobro. Zaenkrat edini mlin v Zgornji Savinjski dolini je eden redkih daleč naokrog, ki že dela in bo kaj kmalu še bolj, je v Spodnji Rečici. Stoji že stoletje in veliko več, je pa v povojnem času na žalost (pre) dolgo »počival«.

Gre za znani Brinovčev mlin, za katerega papirji pričajo, da je do leta 1875 mlet na tri kamne in

mlin. Dalo jim je moč, da so se lotili zahtevnega dela, da so se lepo zadolžili in uvozili drago in

Franc Kolenc je čisto ta pravi mlinar, z njim in mlinom »drži« vsa družina. Stari mlin pa je za posebne vrste moke.

stope, v tistem letu pa so ga povečali za štiri komolce in šest čevljev. Ponovno so ga povečali in posodobili leta 1939, mlinarji pa so bili v njem do leta 1961. Pospešena usmeritev v živinorejstvo je povzročila, da so kmetje sejali vse manj žita in mletje ni bilo več smotno in donosno.

Časi se spreminjajo in ljudje z njimi, še bolj pa razmere v katerih živimo. Pšenice in ostalih žit je na poljih vse več in površine posejane z njimi se bodo še povečale. To priča dejstvo, da k Francu Kolencu, Brinovčevemu seveda, že lep čas hodijo kmetje od blizu in daleč in ga sprašujejo, če se bodo kamni v Brinovčevem mlinu znova zavrteli. Prav to zanimanje je Brinovčeve spodbudilo, da so se odločili obnoviti

mlin. Dalo jim je moč, da so se lotili zahtevnega dela, da so se lepo zadolžili in uvozili drago in

Ce jih te ne bodo »povozile«, se za mlin ne bojijo. Prva spodbuda so želje in zanimanje kmetov, druga pa veselje, ki ga za takšno delo kažete hčerka in sin, ki je sicer trenutno pri vojaki, bo pa zagotovo mlinar. Tako kot oče Franc, ki je čisto pravi mlinar. Leto dni se je učil v domačem mlinu in kasneje v Šempetru, doma mlet v letih od 1958 do 1961, nato pa iz že navedenih razlogov ustavil mlinske kamne in stope.

Sami v teh časih obnove in posodobitve mline seveda ne bi zmogli, zmogli pa so s skupnimi močmi, s pomočjo sosedov, z razumevanjem upravnih organov pri pridobivanju potrebnih papirjev, po svojih močeh je dela podprl občinski oddelek za ljudsko obrambo, vse skupaj pa so opravili v pičlih sedmih mesecih. Pravzaprav še niso, kajti obnova starega mline, ki bo služil mletju koruze, rži, ječmena in ajde, bo sklenjena čez dober mesec, konec februarja torej. Obnavljajo ga zato, ker za takšno mletje ni

ma smisla tritati ves dan časa in dela za menjavo naprav na novih strojih. Trenutno meljejo pšenično, torej mehko in ostro belo moko, krušno moko in moko za diabetike, z obnovo starega mline pa bo ponudba veliko širša, tudi ljubitelji polente bodo prišli na svoj račun. Pa vsi tisti, ki nimajo polj in ne sejejo. V nekaj dneh bo namreč v Brinovčevemu mlinu možno kupiti najrazličnejše vrste sveže in doma zmlate moke. Sicer je Franc v mlinu vsak ponedeljek in četrtek ves dan, v nujnih primerih pa ga lahko najdete doma, le streljaj od mline. Če ne veste, kje je to, le kratek napotek — dom je zadnja hiša na levi strani v Spodnji Rečici, v smeri proti Logarski dolini seveda, mlin pa malo stran v gmajni, takoj za centralnim skladiščem in mehničnimi delavnicami Zgornjesavinjske kmetijske zadruge. Sicer pa za Brinovčev mlin vedo skoraj vsi, pa zato vprašanje o njegovi legi ne bo naletelo na nevedna ušesa.

J. Plesnik

Novi stroji so dragi, pa meljejo zato toliko bolje

Šaleško ekološko društvo

Protest

Prejšnji teden so kljub jasnim dnevom bile izredno neugodne vremenske razmere za našo dolino. Merilna postaja v Zavodnjah je namerila naslednje vrednosti SO₂:

— V sredo 4. januarja je polurna koncentracija dosegla 1,151 mg/m³ in je skoraj enaka koncentracija trajala od 20. do 24. ure.

— V četrtek 5. januarja je bila najvišja polurna koncentracija 2,12 mg/m³, malo nižje vrednosti pa so trajale od 1. ure do 18. ure, zato je celodnevna koncentracija presegla kar 2,56-krat dovoljeno vrednost.

V petek je polurna koncentracija dosegla 2,9 mg/m³, samo nekoliko manjše vrednosti pa so trajale od 2. ure do 6. ure zjutraj. Za naslednje dneve še nimamo podatkov.

To katastrofalno stanje je trajalo tri dni, zakaj se je to dopustilo? Že lani, ko še ni bil sprejet odlok o varstvu zraka, se je dvakrat zmanjšala proizvodnja zaradi ekoloških razmer; zakaj se ni tudi letos? Kaj je res treba čakati na trimesečni rok veljavnosti odloka?

Kdo bi moral biti plat zvona? Najbrž tisti, ki dobiva podatke dnevno sproti: Hidrometeorološka služba za gotovo. Dobiva jih najbrž tudi TEŠ. Po odloku bi jih morale dobivati tudi občinske inšpekcijske službe, KGPVO.

Tako visoke vrednosti zastrupljajo ljudi in rastline v trenutku. Ožig smrek je opazen v enem dnevu. Zakaj prebivalci Zavodnjah niso bili opozorjeni o tako visokih koncentracijah? Njihovi otroci so se igrali v tako strupenem ozračju več ur, ker so bili dnevi drugače lepi. Take koncentracije se gotovo niso omejele samo na Zavodnje, samo da druge niso bile izmerjene.

Z odlokom ali brez njega nima nihče pravice za svoje udobje tako zastrupljati ljudi in uničevati njihova sredstva za preživetje.

ZAHTEVAMO: — da v takih primerih TEŠ zmanjša proizvodnjo z dovoljenjem EGS ali brez njega, dokler si ta ne uredi aktov,

— da hidrometeorološki zavod sporoči občinskemu sanitarnemu inšpektorju kritično stanje takoj, ko ga opazi,

— da inšpekcijske službe posredujejo tako, da do takega stanja nikdar več ne pride!

To ni službena dolžnost, TO JE ČLOVEŠKA DOLŽNOST, da se prepreči take nesreče, ki ogrožajo zdravje ljudi ter njihovo imetje!

ŠALEŠKO EKOLOŠKO DRUŠTVO

TERMoeLEKTRARNE ŠOŠTANJ

Proizvodnjo so omejili

Šoštanske termoelektrarne imajo neposredno zvezo s Hidrometeorološkim zavodom iz Ljubljane, ki jih sproti obvešča o onesnaženosti zraka na merilni postaji v Zavodnjah. Od 4. januarja dalje jim vsako jutro ob 9. uri podajo tudi prognozo — ali obstaja bojazen, da bo, glede na vremenske razmere zrak prekomerno onesnažen. V sredo je bila napoved takšna, zato so v Šoštanju v naslednji noči zmanjšali svojo proizvodnjo za 30 odstotkov. Naslednji dan na hidrometeorološkem niso predvideli, da bi bil lahko zrak prekomerno onesnažen, zato so v Šoštanju proizvodnjo nekoliko dvignili, še vedno pa je bila ta 20 odstotkov nižja kot bi lahko bila, vendar pa so se vremenske razmere verjetno hitro spremenile in naslednje jutro so zabeležili kar 2,9 miligrama žveplovega dioksida v kubičnem metru zraka. Kot je povedal član poslovnega odbora Boris Dejanovič so proizvodnjo v naslednjih dneh zmanjšali za okoli 32 odstotkov, pa čeprav uradnih zahtev po zmanjšanju niso prejeli. Podobno je bilo tudi v ponedeljek, ko je Hidrometeorološki zavod iz Ljubljane znova napovedal nevarnost večjega onesnaženja zraka.

Kot je dejal Boris Dejanovič, se v Šoštanju zavedajo zahtev ekologov, vendar morajo pri tem še vedno upoštevati tudi obveznosti (in teh jih še ni bilo) do elektrogospodarstva Slovenije. Po svojih močeh v dogovoru z dispečersko službo, proizvodnjo električne energije sicer prilagajajo, vendar pa si tudi oni želijo, da bi zadeve na tem področju vendarle dorekli in čim prej prišli do dokončne razrešitve — izgradnje čistilnih naprav.

(mz)

KS GABERKE — Zadnji dan preteklega leta so se na krajiš slovensosti zbrali krajan krajevne skupnosti Gaberke in nekateri predstavniki družbenopolitičnega življenja naše občine na otvoritvi nadomestnega kulturnozgodovinskega spomenika, tako imenovane Umbratove kapele. Več kot 100 let staro kapelo so morali zaradi rekonstrukcije krajevnih cest podreti. Denar za izgradnjo nove nadomestne kapele in za posodobitev ceste je prispeval Rudnik lignita Velenje. (top)

Novoletno srečanje

Podružnica andragoškega društva za celjsko in koroško regijo, pod njenim okriljem uspešno potekajo izobraževalne oblike Univerze za tretje življenjsko obdobje, bo pripravila to nedeljo, 15. januarja, ob 16. uri v Vrtnci hotela Paka novoletno srečanje vseh članov Univerze za tretje življenjsko obdobje, vabijo pa tudi vse, ki jih dejavnost te univerze zanima. Pripravljajo bogat kulturno zabavni program s plesom. (mz)

Pismo bralcev

Hvala, miličniki

Priznanje in pohvalo za pozornost, vestno opravljanje dolžnosti, za pomoč in hitro ukrepanje, si zaslužijo miličniki postaje milice Titovo Velenje Mirko Završnik, Izidor Matvos in Janko Čern. V decembrskem večeru so postali pozorni na osebnih avto, ki je stal na cesti nasproti Gorenja. Ob pregledu so v njem našli nezvestno Hildo Knez, ki je med vožnjo nenadoma izgubila zavest. S hitrim in nesebičnim posredovanjem so ji rešili življenje. Resnično pohvale in priznanja vredno dejanje, za katerega se jim v imenu njenih sorodnikov iz srca zahvaljujem.

Sonja Stiernad

O navdušenju (za Vaneta Gošnika)

Seveda je vprašanje, ali res kaže ob vsakršnem pisanju načelnosti pogovor ali celo ugovarjati: sto ljudi, sto čudi. In če si tudi kdo za kaj takega sposoja moje ime. Navsezadnje sem tega navažen, trideset let in več poslušam z različnih strani, da nisem pravi — iz političnih razlogov so me svojčas vrgli že iz študentskega doma in potem je tako šlo naprej. Zdaj pa sem, kjer sem, ker sem v nasprotju z množico Slovencev prepričan, da je smiselni reformizem edina realna (in nekravna) možnost, ki jo v tem položaju in v današnjem času Jugoslovani in Slovenci v Jugoslaviji sploh imamo. Ni navdušujoča, ni primerna za retorično klicanje solz v oči, ne za parado, zahteva zelo veliko treznosti in potrpežljivosti, odpornosti in upornosti — je pa najbrž zares edina. Zagotovo zahteva tudi Bavčarja, ki se mi zdi — v nasprotju s tistim, kar si prizadeva Vane Gošnik v svojem čustvovanju («Dvignjeni zastor», Jalgor JaBavčar, 29. 12. 1988) s svojevratno interpretacijo mojega pogovora v Delu prikazati — izjemno dragoceno osebnost: vendar ne z neomejenim jamstvom.

In zaradi tega se vseeno oglašam. Razlika med V. G. in mano bi bila približno takale: jaz si ne-kako dovolim pomisliti oziroma premišljevati, kaj bi res bilo, če bi bila Bavčarju naložena konkretna, izvajalska politika oziroma oblast. Ob vsem respektu do njegovega dela (in ne pridušanja), kot piše V. G.) si namreč ne znam dobro predstavljati, kako bi lahko kot tak stregel tako različnim in protislovnim interesom, kot so zdaj združeni v »alternativi«: ultralevičarjem in skrajnim nacionalnoopredelnim (pomislimo samo, kako so na razredno-nacionalni osnovi skregani že Novorevijačci in laticanovci), potomcem teh in onih sprtih strani iz revolucije oziroma NOB, različnim generacijam, užaljenim učiteljem in podhranjenim delavcem — sploh vsem, ki jih zdaj pravzaprav v skupnost

združuje en sam interes: nasprotovanje partiji — razdružuje pa tisoč reči. Ne branim ZK za vsako ceno, tudi v omenjenem pogovoru sem do nje skrajno kritičen — česar seveda V. G. ni navedel, ker mu ni šlo dobro v kontekst — toda ob tem imam vseeno (?) pravico, da smem neobremenjeno premišljevati tudi o

ODMEVI

drugih rečeh. In ponavljam: Politična alternativa z Bavčarjem vred je skrajno potrebna in za-služna, ker sili, če že drugega ne, ZK v nenehno samopreverjanje in odpiranje, kar prinaša s tem pluralistično politično prakso itd., na drugi strani pa v njej ob položaju, v kakršnem smo in za katerega je absolutno odgovorna prav ZK, tičita vsaj dve speči nevarnosti, ki bi se jima morali vnaprej in na široko izogniti, da ne bi ponovili zgodovine zadnjih 50 let: prvič, da se v boju proti enemu hegemonu sama ne spre-meni v drugega in da v njej z no-vo »določeno izjavo« ne prevlada najmočnejša skupina; dru-gič, da v zagrinjenem političnem boju »doma« enostavno pozabi na jugoslovanski kontekst, ki ni-kakor ni tako zelo blagohoten do dogajanj v Sloveniji, pa tudi ne nenevaren, kot se komu prepro-sto zdi; ki je pripravljen samo do neke mere trpeti sedanjost sloven-ske politično prakso. Tako pa smo pri naših »alternativcih« na pr. že brali, da je za ureditev po-ložaja v Sloveniji poglavitni pro-blem Slovenija sama, z Jugosla-vijo se bo dalo hitro dogovoriti.

Teh nekaj reči sem nanizal zelo telegramske, pa kljub temu mislim, da bi jim ne bilo mogoče kar tako, v imenu tega ali onega trenutnega navdušenja in z levo roko odreči utemeljenosti; vsaj pravico do tovrstnega razmišlja-nja bi v javnosti morali priznava-ti. — V. G. pa povzema pač na solzno čist način današnje slo-vensko navdušenje, ki ga ne za-nima realnost: navdušenje zme-

raj spreletava tla nekoliko po-zraku. V njegovem članku o obli-sku I. Bavčarja v Titovem Vele-nju se bere marsikaj natančno ta-ko, kot so svojčas pisali o Josipu Brozu: »velik politik« in »pravi orator«, »moder«, »delaven«, »suveren obvladovalec položaja«, ki ve, kaj hoče, ki ljudi zdru-žuje v »monolit« (!), ki mu nihče ne oporeka in je posebej s slovenskega ljudstva (!); za ne-liko banalen višek je na koncu še trditev, da bo šlo ljudstvo za njim zato, ker mu bo zagotovil elektriko, pralne stroje, avtomobi-le, dvigala (zadeva zelo spomi-nja na komisarje obljube med NOB; stari borci bodo potrdili). Malo pod Gošnikom člankom, v njegovem duhu, je z debelimi čr-kami večkrat zapisano, da je bil Bavčarjev obisk v Velenju »zares zgodovinski dan«.

Se enkrat — vsa čast Bavčarju, toda ne bodite hudi, če zapišem, da se vse skupaj vseeno bere pre-cej inferiorno, značilno kariz-mantno uročeno. Bavčarja ne Gošnik ne publika po vsem zapi-sanem nista sprejela kot sogovor-nika, temveč kot oznanjevalca, kot božanskega karizma, ki ima zmeraj in v vsem prav. Tudi takrat, ko nima. — Karizma je sta-rim Grkom pomenila bogovsko darilo — v osebi izjemno nadar-jenega, z božjo milostjo obdane-ga vodnika. Ta zna in zmore — z božjo pomočjo — čudežno pope-

ljati človeštvo iz vsakršnih stisk — tudi potem, ko že vse drugo odpove. Kdor govori z njim, je v stiku z božjim, z usodo. Sledijo kajpada navdušenja in vsakršne svete vojske zoper nevernike: Gošnik si je za prvo silo v tej vlogi izbral Kmecla, ki je bil ravno pri roki: malo ga je pofriziral, da je bolj avtentičen — potem pa je nastalo nekaj, kar je še najbolj podobno ekstatičnim razodetjem in križarskim pohodom na Jeru-zalem.

Nisem prepričan, da bi to bilo Bavčarju ravno všeč, saj s svojim delovanjem kaže veliko treznost in razumnost. Prav tako ve, da je na podobni vsevedoč samozave-rovanosti in evangeliarnosti do-bro spodrsnilo že partiji; da ni enostavnih formul za rešitev iz krize; da nas je Slovencev v Ju-goslaviji pač le 8 %; da je neraz-viti, pa toliko bolj vojaški del države slejkprej v večini itn. — da ne nadaljujem dolge vrste drugih zelo težavnih postavk, ki jih mo-ra realen politik vkalkulirati v svoje odločanje v današnji Slove-niji in Jugoslaviji.

Sicer pa je, če vse to odpiše-mo, navdušenje lepa stvar.

Na koncu še osebna pripom-ba: »Dragi moj velenjski rojak Vane Gošnik prav je, da se borite za pravico in resnico, toda naj bo tudi meč, ki ga vihtite, vsaj malo opremljen z njima.

Matjaž Kmecl

Arpad Šalamon

30 let umetniškega delovanja

V lepem zastekljenem ambientu upravne zgradbe Rudnika lignita Velenje, kjer se boboti razno okrasno rastlinje, so občasno tudi likovne in foto razstave. Tokrat je na ogled 16 slik člana Društva šaleških likovnikov Arpada Šalamona, ki je širši javnosti že znan tako po skupinskih kot tudi samostojnih razstavah. Veliko njegovih del krasi razna podje-ja, ustanove in lokale — recimo Delavski klub. Šalamon je lani prejel tudi prvo nagrado za sliko, ki je nastala v Rudarski likovni koloniji.

Ta izredno plodovit avtor ima hkrati kar dve razstavi. Eno v Mayerjevi vili v Šoštanj, kjer razstavlja grafike, v Titovem Velenju pa olja. Ta nas tokrat resnično preseneča, še zlasti tistega, ki spremlja Šalamonovo likovno ustvarjanje od začetka, pred tri-desetimi leti. Razstava v rudniški upravni zgradbi je v marsičem precej drugačna od že uveljavlje-nih Šalamonovih manir. Res je po obliki ostal enakim formatom, je pa po barvitosti po-vsem drugačen. Preseneča z živimi barvami, ki s ploskovnimi na-nosi spominjajo bolj na plakatno dekorativnost, saj so nekateri motivi in tudi predmeti precej stilizirani in zelo poenostavljeni. Čeprav so posamezne kompozicije še vedno realistično zasno-vane, gre vendarle večasih za har-monično, večasih pa tudi zelo kontrastno igranje barv, ne pa za golo posnemanje narave. Gre za likovno in barvno kreativnost, ki je svojska le Šalamonu, kot neu-mornemu eksperimentatorju zelo nemirnega duha. Pravzaprav pre-seneča veliko število slik, ki jih je ustvaril v zadnjih dveh letih, kar je za popoldanskega materija kar precej, upoštevajoč še razsta-vo grafik v Šoštanju.

Ceprav so nekatere slike še ve-do konstruktivistično zasnovane, še zlasti Strašila, pa tihožitje Ma-lica preseneča s povsem plosko-vno, domala geometrijsko raz-meščenimi predmeti v prostoru. Zanimiva je tudi slika Puran, kjer je figura komaj še zaznavna

in pa Kristal z živornim ak-centom. Zelo dekorativno učinkuje tudi Salek z dominantnim grajskim stolpom, ki s poudarjenim okrom zelo odstopa od osta-le pokrajine. Nekaj slik je posve-čenih tudi propadajoči vasi Družmirje in rudarskim ugrezninam.

Značilno je, da je pri ugrezninah avtor skoraj povsem opustil njemu značilne ostro zarisane konture, ki sicer ločujejo posamezne barvne ploskve. Izstopa tudi slika istrskega mesteca Buje z značilnimi živordečimi od son-ca obsijanimi strehami. Zanimi-va je še Vesoljska vas, kjer je sli-ka prešel na gradacijo okroglih oblik in barvnih nanosov.

Pravo nasprotje pa je »njegova« Vojvodina. To je pejzaž, s katerim se slikar z nostalgijo vrača v svoj rojstni ambient ali »zavičaj« s povsem drugačnim slikarskim pristopom. V prvem planu je močno ožarjena in pou-darjena ploskva živornega žitne-ga polja. Sledi ozek pas zelenja z red-kimi strehami »salašev« in značilnih topolov, ki štrlijo visoko v temno mo-dro nebo. To pa je še povsem drugi, nam nepoznat svet, ki mu slikar Ša-lamon ostaja v srcu zvest, pa čeprav že dolga leta živi v Sloveniji in Titovem Velenju. Ob tem naj zapišem še to, da se je likovno izsolal pri znanem pro-fesorju Zoranu Didku na Pedagoški akademiji v Ljubljani.

Ob tolikšnem ustvarjalnem zagonu in ob tridesetletni slikarskega delo-vanja lahko Arpadu Šalamonu samo čestitamo z željo, da bi bil tako zelo plodovit tudi v bodoče in nas še na-prej plemenitil z njemu svojisko ume-tniško izpovedjo.

Viktor Kojc

Moški pevski zbor Kajuh

Iščejo in vabijo ljubitelje zborovskega petja

Dobro poznamo pregovore: kdor poje, zlo ne misli. Ali: kdor poje rad, ostaja mlad. Tisti, ki se s petjem ukvarjajo tako ali drugače pravijo, da to niso fraze, ampak resnica. Žal, tudi za tako lep košček kulturne pogače ostaja vse manj časa in denarja.

To so na rednem občnem zboru decembra lani med drugim ugotavljali člani moškega pev-skega zbora Kajuh iz Šoštanja. Ob pregledu opravljenega dela — pripisali so mu oceno zadovo-ljivo, nikakor niso mogli mimo

neresnosti nekaterih članov, ki ne hodijo redno na vaje. Brez teh pa željene kakovosti zbora resni-čno ni moč doseči. Težave, s ka-terimi se srečujemo v naši druž-bi, bi po mnenju nekaterih mora-le ljudi bolj zbližati, ne pa raz-druževati oziroma »pogospoditi«. Težave so še toliko večje tudi zaradi pomanjkanja pevcev I. te-norja in II. basa. Med drugim la-ni niso bili najuspešnejši še pri pridobivanju novih, predvsem mlajših pevcev.

Sicer pa so člani moškega pev-skega zbora Kajuh Šoštanj pri-pravili v preteklem letu 28 nasto-

DVIGNJENI ZASTOR 111

Nuklearni Branko Mikulič

PIŠE:
VANE
GOŠNIK

»Kdor visoko leta, podrobnosti na zemlji težko vidi«.

(Vane G.)

Nemara mi ne boste verjeli, to-da vseeno bom zapisal: današnje berivo sem imel v glavi sestavlje-no že mnogo, mnogo prej, pre-den je padla Mikuličeva vlada.

To sem bil dolžan povedati zara-di moralnih razlogov. Težko bi namreč prenesel občutek, da sem hijena, ki brska po drobovju ubi-te živali. Pisanja se lotevam iz-ključno zato, ker mi primer omo-gača razkrivati tiste mehanizme oblasti, ki vladajo za zastori, da-leč stran od oči vladanih. To bo drobena zgodba o našem, Yu-nuklearnem lobiju, v kateri igra glavno vlogo B. Mikulič. To bo tudi zgodba o silah, ki so ga zru-šile. In to je pri vsem skupaj naj-bolj pomembno.

Novinar beogradskega NIN-a, Dragan Jovanović je oktobra lani v »svojem« časopisu objavil dve nadaljevanki pod naslovom »Mikulič i Prevlača«. Drugi tekst začneja takole: »Že več kot deset dni je preteklo, odkar so predsednika ZIS-a, Branka Mikuliča, zalotili, da nadaljuje z de-lom na jugoslovanskim nuklear-nim programom (in s tem pripra-avlja teren za gradnjo atomske centrale Prevlača), istočasno pa isti ZIS že več kot leto nikakor ne more Skupščini SFRJ predlo-žiti Osnutek zakona o moratoriju na gradnjo atomskih elek-trarn ... ne demantira se, da je Mikulič nedavno osebno predse-doval sestanku Komisije za nu-klearna vprašanja ZIS-a, na kateri je bilo supertajno odločeno, da se kljub volji ljudstva in delega-tov Zveznega zbora Skupščine SFRJ, nadaljuje z jugoslovanskim nuklearnim programom. ... na redakcijski naslov je med-tem prišel zelo zanimiv doku-ment: »navadna« naročilnica Delovne skupnosti elektro-gospodarskih organizacij Hrvatske.

Poslana je bila zagrebški poslo-valnici JAT-a za potrebe JE-Prevlača, na njej pa je kratko in jasno pisalo: »Prosimo vas, da za potrebe JE Prevlače izdate letal-ske vozovnice na imena Vojislav Roksandić, Kosta Bojić, in Žarko Petrović, (sicer koordinator iz DO Nuklearna v ustanavljanju Prevlače). Odhod: 9. 3. 1987, številka leta UI 356 na relaciji Za-greb—Frankfurt—Nürnberg. Po-vratak: 13. 3. 1987, leta, številka leta UI 347 na relaciji Mün-chen—Zagreb, plačamo v zakoni-tem roku.« Naročilnico je podpi-sal omenjeni Petrović, ki je za »Večernje novosti« takrat izja-vil: »tisti, ki ne verjame, da se gradnja Prevlače, ni začela, naj pride in se osebno prepriča, ka-ko kmetje tam mirno obirajo ko-ruzo«. Obira se torej kurzu, to-da istočasno se očitno zbirajo tu-di nuklearne provizije. ... Novo je to, da ta stara naročilnica go-vori o kontinuiteti kampanje za Prevlačo in da ima ta kontinuite-ta delovanja nuklearnega lobija podporo v samem srcu ZIS-a ... »

Na pisanje ni reagiral pred-sednik Mikulič, ampak njegov opoda. Zvezni sekretar za infor-macije, Svetozar Durutović.

Mož, ki se po mojem spominu v času svojega mandata ni kaj po-sebno proslavil z javnimi nasto-pi. Mož Jovanovića sprašuje, kaj da je cilj njegovega pisanja, za-kaj etiketira in diskvalificira, za-kaj želi na vsak način predsedni-ka Mikuliča »ugurati« v nekak-šen jugoslovanski nuklearni lob-by, zakaj želi predsednika na vsak način predstaviti kot zbiral-ca »tekućih drskosti«. Durutović omenja, da zapisnik Komisije za nuklearna vprašanja ZIS-a (ki ji je predsedoval Mikulič) sploh še ni pravi zapisnik, saj še ni veri-ficiran in da torej predsednik ne more biti član nekakšnega lobby-ja. To potrdi še z resnico, da ni res, da Mikulič že več kot leto dni blokira sprejem moratorija na gradnjo NE v SFRJ — baje izdelava tega zakona res kasni, vendar je materija »veoma slo-žena«, v kratkem da bo na mizi de-legatov predlog zakona ... (mi-mogrede, materija je res »veoma složena«. Slovenski Zakon o odložitvi graditve jedrskih elek-trarn do leta 2000 ima natančno 4 člene in zaseda 25. vrstic v Uradnem listu SRS, kar je manj kot pol strani).

Toda pozor! Sklepni del Du-rutovičevega pisanja se bere ta-ko: »kaj je cilj takega pisanja: zakaj etiketiranje in diskvalifi-kacija; zakaj se želi predsednika ZIS-a za vsako ceno »ugurati« v nekakšen jugoslovanski nuklear-ni lobby ... ? Ko Zvezni sekretar za informacije v nekem časopi-snem članku tako nežno in retori-čno sprašuje nekega novinarja po njegovih namelih in ci-ljih, ... takrat se v državi gotovo dogaja nekaj nenavadnega. No-bene arogantne ostrine, prej skromno moledovanje.

Odgovor je prišel dva meseca kasneje. Mikulič (in verjetno tu-di Durutović) je padel. Zaslužil si je to, vendar so razlogi padca več kot sumljivi. Opisani primer dodaja kamenček v mozaik trdi-tev, da je Predsednik moral oditi zaradi ofenzivne retrogradne koalicije, ki se z zadnjimi močmi upira ekonomski in politični li-beralizaciji v Jugoslaviji. NIN-ov novinar je pač izbrskal Mikuličev (sicer morda resnično) po-vezanost z YU-nuklearnim lob-ijem in s tem dopolnil njegov neslavni dossier. Najmanj po-membno pri vsem skupaj je na-tančno to, da je to storil nekda-j svobodnjakarski in profesional-ni, danes pa Miloševićev NIN.

Kdo prihaja za Mikuličem? ???

IZ MUZEJA VELENJE

Zgodilo se je ...

12. JANUARJA
Leta 1893

Slovenski gospodar XXVIII., št. 2; Maribor 12. 1. 1893
V Slovenskem gospodarju iz leta 1893 lahko preberemo med ostalim tudi naslednje krajsko novico:

Gospod Vincenc Ježovnik, župan Velenjski, daroval je družbi sv. Cirila in Metoda prvih 20 kron. Za to blago daritev bodi mu presrečna zahvala! Da bi iskrenega rodoljuba narod-njaki gorko posnemali.

Vestička sama po sebi ne bi bila vredna ponovne objave, če se v njej ne bi omenjal Vincenc Ježovnik dolgoletni velenjski župan in deželni poslanec, svoj čas eden najpomembnejših Velenčanov, danes pa žal skoraj povsem pozabljen nekdanji zaslužni občan Velenja.

Leta 1952

Savinjski vestnik V., št. 2; Celje 12. 1. 1952
Naslednja vest je mnogo mlajša, objavljena pa je bila v Savinjskem vestniku (predhodniku zdajšnjega Novega tedni-ka) in ima zelo poveden naslov:

Prisilne izterjave davkov v šoštanskem okraju.
Odmera davkov za leto 1951 je v šoštanskem okraju že končana. Na vseh KLO so že razgrnjeni razporedi. KLO obračunavajo razlike med plačanimi akontacijami in definitivno odmero. Rok plačila je v 20 KLO že potekel. Pri kmetih, ki ni-so plačali se že vrši prisilna izterjava.

Leta 1960

Delo II., št. 10; Ljubljana 12. 1. 1960
V časniku Delo beremo tega leta:
V Velenju in Šoštanju bosta začeli delovati šoli za starše. Prostovoljno bodo prosvetni delavci posredovali 12 kvalitativnih predavanj iz vzgoje in zdravstva. Taki šoli nameravajo organi-zirati še v Pesju pri Velenju in Šmartnem ob Paki.

Leta 1967

Večer XXIII., št. 8; Maribor 12. 1. 1967
V Večeru pa najdemo leta 1967 na današnji dan kar dve zanimivi novici iz Velenja.

Prva ima naslov: Družabni večeri v Delavskem klubu.
Torkovih večerov v Delavskem klubu ni več. Zaradi slabe-ga obiska so jih morali ukiniti. Škoda, kajti marsikateri lep več-er ne bo pozabljen. Sedaj so v klubu uvedli vsako soboto dru-žabne večere. Povezani so s plesom in privabljajo zlasti mlade ljudi. V razstavnih prostorih kluba so še vedno razstave mladih slikarjev. Sedaj razstavlja olja Franc Kopitar.

Druga vest pa govori o obisku novosadske mladine v Ve-lenju:

Med zimskimi šolskimi počitnicami bo ves dom Počitni-ske zveze v Velenju zasedel novosadski Putnik. V Velenje bo poslal okrog 60 mladih ljudi na zimske počitnice. Glede na ugodne snežne razmere bo imela vojvodinska mladina ned-vomno dovolj priložnosti, da si okrepi zdravje in preizkusi svo-je športne sposobnosti. Novosadčani bodo v Velenju od 15. ja-nuarja do 5. februarja. Za celodnevno oskrbo bodo plačali po 2000 starih dinarjev.

»Kajuhovci« trudili tam, kamor jih bodo povabili, zapeti cimlep-se in cimolbi ubrano. Tako kot pretekla leta bodo tudi v tem pri-pravili nekaj samostojnih kon-certov, sodelovali na raznih na-stopih, revijah, ... Vsem, ki jih bodo prišli poslušat, pa bodo po-leg že naštudiranih pesmi, zapeli še dvanajst novih. Njihova pred-nostna naloga v tem letu pa seve-da ostaja pridobivanje novih pevcev.

Na decembrskem občnem zbo-ru so izvedli tudi volitve. Dolž-nost predsednika moškega pev-skega zbora Kajuh Šoštanj je prevzel Dominik Češek. Ob tem so imenovali še komisijo za izbor pesmi, ki jih bodo Kajuhovci za-peli ob praznovanju 70-letnice obstoja zbora, leta 1990.

V letu, ki smo ga dobro začeli, se bodo člani najstarejšega pev-skega zbora v Šaleški dolini

Nagrada mladim ustvarjalcem

Še mi zveni v ušesih priljubljena in že zelo stara melodija mladih ustvarjalcev: »Mladost razigrana, teatru predana... Peli smo vsi in še bi peli. Kak zanos pesmi, kakšno navdušenje!

To je bilo tistega hladnega jesenskega jutra, ko nas je avtobus potegnil v belo Ljubljano. Ustvarjalno delo mladih je odbor za sodelovanje s šolami nagradil s prireditvijo Gledališki živ-zav, ki je potekala pet šolskih ur. Vsi mladi literati, igralci, dopisniki, lutkarji in glasbeniki so prišli na svoj račun.

Toliko besed, igre, pantomime in krikov, je presenetilo mlade, ki bodo prireditve še dolgo pomnili.

Tudi sklep, da bodo pesem, prozo, še negovali, se izpolnjuje.

Že drugič letos, ob koncu nekega, tako kratkega obdobja, vas želimo razveseliti z novimi prispevki mladih. Priobčujemo himno mladih igralcev: razveselila nas bo, ker je očarljiva.

Preberite tudi ostalo, ne bo vam žal. Sklenili smo, da se vam oglasimo tudi v novem letu. Hkrati se zahvaljujemo uredništvu Našega časa! Njim in vam vsem, ki našo prilogo Mlada rast prebirate, pa dosti sreče, zdravja in uresničitve vseh tihih želja v 1989. letu!

-5-

Bojana

Plima. Voda se počasi dviguje in poplavlja trstičje, sašje in stre-luše. Ribe se v jatah grejejo v obalnih plitvinah.

Bojana. Mejna reka med Jugoslavijo in Albanijo; od Skaderskega jezera do delte, ko se pred izlivom v morje razcepi v dva kraka: počasna lena voda, bogata z življenjem.

Na bregovih se stiskajo ribiške kočice, lesene, z balkončki, ki lebdi nad vodo in mrežami, ki se sušijo razpete na kolih.

Žuljave roke odvežejo vrvi in velike mreže, obešene na lesenih nosilcih zdronejo v motno vodo. Ribiči čakajo. Veter se igra v vr-bah, žabe kdaj pa kdaj razgibljejo ločje. Močni tokovi plime no-sijo s sabo živopisno množico rib, rečnih in morskih.

Mišice se napnejo, kolji zaškripljejo. Mreža leze kvišku, počasi in škripajoče. Srebrna telesa se gnetejo na sredini. Sunkovito... umirjajo se... okroglo oči oste-klenijo...

Ribič je zadovoljen. Spoštljivo jih jemlje iz mreže: jegulje, šarani, tu pa tam kakšen klen ali ora-da, različni morski listi, brancini, skakavice...

Dan za dnem... od mrzlega februarja do novembra. Težko je, a ribiči so ponosni ljudje. Pozna-jo reko, vedo, kje so tokovi topli in kje hladni, ne preseneti jih zamočvirjena obala, in ne pri-tožujejo se, tudi če narava poka-že zobe... Znajo prisluhniti ve-tru, ki nosi vonj po morju. Vsak dan brbota v kotličku ribja juha, pogledi pa uhajajo na drugo stran reke.

V nežno, prvobitno naravo, je vržena ostra jeklenobetonska konstrukcija-cesta na otok. Kamp. Hoteli. Množica ljudi... 13 kilometrov dolga plaža se vsa-ko jutro napolni s telesi, ki se cvrejo na vročem pesku; v zraku visi hrup in napetost. Moderni počitniški živzav izpodriva do-mač, zdrav način življenja, ki tem-elji na stari ljudski modrosti. Izpopolnjene ribiške ladje neu-smiljeno puščajo vodo in dno... Denar je spet več vreden od naravnih lepote in preproste-ga, a polnega življenja. Zakaj? S

kakšno pravico?

Rok Poles

RAST

Himna igralcev

Mladost razigrana, teatru predana, mostove ljubezni med nami gradi. Neznano osvaja, veselje razdaja in našemu vsakdanu zrcalo drži.

Mladost hotenje ustvarja življenje, ki samega sebe spoznati želi.

Zato pa igraje zmaguje pregraje, katere še danes delijo ljudi.

Bogastvo, zaklade, časti in nagrade zapraviš lahko, le prijateljstva ne!

Ker to je vrednota, je radost, lepota, ki srečo ustvarja na svetu za vse!

Podobna spoznanja, kot večna iskanja življenjskih resnic in skrivnosti sr-ca...

Za nas gledališče odkriva in išče, ko kaže življenje na odru sveta.

Ko le veter Lov šumi

Zametna črna neba v meglicah brleče luči... srebrni krajec nad hribi, tihi kooraki ljudi.

Mehak veter mi piha v obraz, in listje trepetaje poljublja tla, praznina raste v meni in kot suh list zaplaval od otočnih bi gora in se napil kristalne tišine in rosne, prelestne lepote in trdne, stoletne noči...

Da bi spet lahko trgaj od srca — kosček za kosčkom podarjal lju-dem veselje, ljubezen in upe...

A kaj, ko le veter šumi in rosa razsipa solze in jutro v slani drhti in v marcu se krči srce.

Rok Poles, 1. NA CSS

Večer z Vesno

Vžge »mašince« in pogovarjava se ob glasbi. Kdaj pa kdaj pogle-da skoz okno za motorjem. Obraz mi osvetljuje luč ali »lampa« kot ji pravim za hec. Ležim in se gledam v njeno zrcalo. Nenadoma hočem sitnariti. »Veesnaaaa...« rečem in ko bi rekla komu drugemu kaj na ta način, bi se mu naježili lasje in dan bi imel pokvarjen. Ampak ona ni iz tega testa, veste — vse zdrži. Trikrat poslušava LOCO MOUTI-ON in potem me spet zgrabi hudobica.

»Vesna...« zapojem.
»Ja, kaj je?«
»Eh, nič. Rada ga imam.«
»Pa jasno, ne?«
»Aha.«
Potem sva nekaj sekund molčali.
»Hey, you!«
»Ha?«
»A me vprašaš zgodovino?«
»Ja.«
»Krasno! Pri njej je vse «ja». Potem vlomi v sobo brat in sam ne ve, kaj naj reče, da bi nekaj rekel. Ko odide, zakrulim in nihče me ne gleda začudeno. Vesna se je navadila na moje izpade.

»Kaj spada k antanti?«
»Ne vem.«
»Vem. Zdrda mi odgovor, jaz pa opazim v ogledalu svojo senco v obliki grde čarovnice, nov mozolj na nosu in pramen las, ki ni tam, kjer bi moral biti.
»Hm, Irena?«
»Kaj je?«
»Nekaj sem te vprašala.«
»Ne vem; kaj imaš tukaj? Nisi mi povedala!«
»Besedilo.«

V sobo pogleda glava njenega očeta in vpraša, če se učiva. To je jasno, da se!

Čeprav na vsa njena vprašanja odgovarjam največ z da, ne in ne vem, se moje znanje na ta način izredno hitro širi, ker takoj izvem pravični odgovor.

»Kaj naj naredim s temi lasmi?«

»Jaz ne vem.«

»Naj se ostrizem? Ne, ne bom se ostrigla. Veš, moji lasje bodo krasni, ko bodo malo daljši. Samo zdaj so tako... Eh, kaj! Ostrizem se, pa bo.«

Moj trden sklep seveda sploh ni mišljen resno. Všeč mi je govoriti traparije. Govoriti, govoriti. Pa čeprav me potem boli grlo. Toda jaz moram nekomu povedati, kar hočem istresti iz sebe.

Potrpežljivo poslušam, kar mi pripoveduje. Debelo se našmin-kam in potem poljubim papir, da dobi lep odtis. Zbira verze (ljube-zenske). Zraven odista napiše pesmico.

»Kakšen pomen ima oktobrska revolucija?«
Senca na steni je vse manj grozljiva in vse bolj smešna. Čarovni-ca.

»A! Vesna. ALI ni v redu fant?«

»Ja, je.«

»Ne, ni!«

»No, prav, pa ni.«

Motor odbri v noč. Moški parfumi imajo lep vonj. No, ne vsi. Tisti, ki ga ima Vesna že.

»Vesna, jaz grem.«

»U! Že? Pa ne že!«

Hi, hi, hi. Seveda še ne grem, ko je pa sedenje na tvoji postelji ta-ko prijetno. Pospremi me do vrat.

»Adijo!«

»Ciao!«

Irena Jakopanec

OŠ Veljko Vlahović

Titovo Velenje

Vtisi

Bila sem presenečena. Soj luči v Cankarjevem domu nas je ob-sijal, kot bi nam zaželel dobro-doslico. V dvorani me je obliil ob-čutek toplote, ki je podrl med na-mi in voditelji vse pregraje. Znali so nas privabiti k sodelovanju, k igri, ki se je vrtela okoli nas. Ob-njej smo se sprostili. Vrnili se mi je zavest, da obstaja nov svet, drugačen od vsakdana. Živ-zav mi bo ostal v spominu. V temnih trenutkih mojega življenja mi bo pomagal na svetlobo prihodno-sti.

Tina Faktion, 6. b
OŠ Gustav Šilih

Bil sem zelo navdušen. Prevze-le so me besede gledaliških igral-ciev. Bilo je kot v sanjah. Znali so nas privabiti k sodelovanju. Tisti trenutki, ki sem jih preživljal z njimi, so bili trenutki sreče. V dvorani me je obliil občutek to-pline. Čas je tekel in morali smo se posloviti. Zelo nerad sem se poslovil od njih in mesta Ljublja-ne.

Živ-zav mi bo ostal v čudovi-tem spominu, ki me bo spremljal vse trenutke mojega življenja.

Boštjan Napotnik, 6. c
OŠ Gustav Šilih

Utrinek iz Črne gore

Pastir

Črna gora. Pravljica, pone-kod še kristalno čista v svoji div-ji, preprosti lepoti, barv in oblik...

Pot se vije vedno više. Metulj-nice ogrinjajo pobočja v rumeni-lo, pokrajino pa v rahel nadih kamilic. Narava diha globoko. Zrak je čist, nebo umito od de-ža. Krave poznavajo ob poti. Le-sene plotove prerašča rastlinje, čutiti je, kot da se je človek po-dredil naravi. Samotne kamnite

hiše, krite s korci, se skrivajo za senco trte in rdečih murv. Nizki hlevi: obleke se sušijo na plotu, iz kuhinje se sliši ropotanje z lonci. »Dober dan!« Človek v delovni obleki se začuden obrne. Obraz, razoran od dela, oči to-ple, rjave. »Dober dan! Ko ste vi?«

Poskušamo se sporazumeti sr-bohrvaško. Kmalu nas preseneti z vprašanjem, če smo Slovenci. Seveda, zaradi naglasa. Vpraša-mo po samostanu Praskavica. Debelo nas pogleda: »Manastir Praskavice?! Daleko ste zalutali, bogami. Praskavica je dole, mož-da petdeset metara od autopu-ta.« Usta se nam razležejo v na-smeh. Skoraj uro smo grizli kole-na v hrib, zdaj pa takole!

Razgovorimo se, malo z bese-dami, malo z rokami.

Vse leto pase krave in ovce. Preživlja se sam. Gotovo ni lah-ko živeti daleč od ljudi, čutiti pa je povezanost z naravo in tisto preprosto, prijazno bistrost in trdno voljo.

Vas se je imenovala Čelobrd. Pred vojno je bilo tukaj več kot šestdeset hiš. Danes pa... Kupi kamenja, podivjana trta. Le stari ljudje ostajajo zvesti planinam, mlade vleče v mesto.

Sonce se žareče potaplja v morje. Čas tukaj zgoraj se je ustavljal v pristni lepoti, vredni človeka...

Fotografija za spomin, poslo-vimo se.

Pot se vije v dolino. Skale, olj-ke, fige...

Čudovita hribovita pokrajina, si res obsojena, da boš ostala brez svojih ljudi?

Rok Poles

Če si...

Če si Marko
'maš Darko
če si Jure
'maš rad pečene
kure
če si Janez
živiš za jutri
in danes
če si Peter
'maš uro
na veter
če si Rok
ne maraš
cmeravih porok
če si Bine
ne veš, al' bi
al' ne
če si Oto
rad gledaš Loto
če si Andrej
me brihtno poglej
če si Aljoša
si mogoče brez groša
če si Tomaž
povej mi debelo laž
če si Urban
ne bodi zaspan
če si Teodor
please open the door

če si Luka
ti je učenje muka
če si Matej
se dobro najej
če si Gregor
greš samo gor
dol pa ne
če si Jože
si iz prave kože
če si Dare
si fant od fare
če si Sebastian
'maš srečen dan
če si Robi
na ves glas zatrobi
če si Matjaž
križ-kraž, kaj mi daš
če si Srečo
si priži svečko
če si Simon
ne maraš limon
če si Jernej
mi vse povej
če si Samo
utišaj galamo
če si Marjan
če si Ernest
če si Polde
če si Boris

če si Davor
močan ko javor
če si Klemen
če si Martin,
ga bomo pil'
če si Maks
če si Filip
če si Dušan
če si Rastko
če si Ludvik
če si Viktor
če si Pavel
če si Ljubo
če si Danilo
mi vrni milo
za drago
če si Zmago
če si Ivan
če si Anton
če si Ciril
če si Metod
mi ne zameri povsod,
kjer sem se samo
šalila.

I. Jakopanec

Luč v prihodnost

Zgodovina je preteklost naše prihodnosti. Človek s svetom jo je ustvarjal, dni življenja je poudarjal.

Marsikdo se sprašuje:
»Kaj smo mi, mladina?«

Mi smo cvet, cvet ljubezni in srce življenja, ki ne bo usahnilo nikdar! Mi smo eno, a vsem vladar.

Mi smo čudovita luč, ki obseva svet in korake zanj rojeva spet in spet.

Tina Harnik

8. d

OŠ Gustav Šilih

Občinska zveza prijateljev mladine Velenje

Hura, počitnice so tu!

Le še danes in jutri bodo drgnili velenjski šolarji šolske klopi, potem pa se pričnejo težko pričakovane zimske počitnice. Bile pa bi lahko še veliko lepše, če bi nas narava obdarila s snežno odejo. Saj ni nujno, da bi bila posebej debela, samo da bi bila, da bi se bilo mogoče spustiti s smučmi in sanmi z bližnjih hribov, da bi naredili kakšnega sneženega moža, se okepal, skratka očutili zimske radosti.

Sicer pa smo optimisti in upamo, da sneg bo. Morda pa je zapadel že v času, ko smo mi tiskali časopis. Na sneg so računa-

li tudi na občinski zvezi prijateljev mladine Velenje, kjer so tudi za leto pripravili v sodelovanju s številnimi izvajalci zelo bogat in pester počitniški program. Prednost dajejo seveda zimskim športom, za vsak primer (če snega ne bo) in seveda za tiste, ki se z zimskimi športi ne ukvarjajo, pa so pripravili še veliko drugega. Vse to je pregledno napisano v tabeli, ki jo v celoti objavlja-

Pa vesele in lepe počitnice!

DATUM	URA	DEJAVNOST	KRAJ	IZVAJALEC	ZA OTROKE	PLAČILO
16.-20. I. in 23.-27. I.	10.-15.	ALPSKA ŠOLA SMUČANJA - ZAČETNI TEČAJ	ŠALEK	ZTKO VELENJE - SMUČARSKI KLUB	ŠOLSKE	70.000 din
16.-20. I. in 23.-27. I.	9.-16.	ALPSKA ŠOLA SMUČANJA - NADALJEVALNI TEČAJ	ZAVODNJE	ZTKO VELENJE - SMUČARSKI KLUB	ŠOLSKE	100.000 din
16.-20. I. in 23.-27. I.	10.-13. in 14.-16.	PROSTO SMUČANJE	ZA OŠ BRATOV MRAVJAKOV ŠALEK	ZTKO VELENJE IN DPM GORICA	ŠOLSKE IN PREDŠOLSKE	BREZPLAČNO
16.-20. I. in 23.-27. I.	11.-14.	PROSTO SMUČANJE	ŠALEK	ZTKO VELENJE - SMUČARSKI KLUB	ŠOLSKE	BREZPLAČNO
16.-20. I. in 23.-27. I.	9.-12.	ŠOLA SMUČARSKEGA TEKA	ŠENTILJ	TEKAŠKA SEKCIJA ZTKO VELENJE	ŠOLSKE IN PREDŠOLSKE	PLAČILO PREVOZA
16.-20. I. in 23.-27. I.	9.-12.	ŠOLA SMUČARSKEGA TEKA	ŠOŠTANJ	TEKAŠKA SEKCIJA ZTKO VELENJE	ŠOLSKE IN PREDŠOLSKE	PLAČILO PREVOZA
16.-20. I. in 23.-27. I.	9.-12.	TEK NA ROLKAH (če ne bo snega)	PRED OŠ GUSTAV ŠILIH	TEKAŠKA SEKCIJA ZTKO VELENJE	ŠOLSKE	BREZPLAČNO
16.-20. I. in 23.-27. I.	9.-12.	DRSANJE	KONOVO	ZTKO VELENJE PREDŠOLSKE	ŠOLSKE IN	BREZPLAČNO
16.-20. I. in 23.-27. I.	10.-13.	PLAVANJE POD STROKOVNIM VODSTVOM	BAZEN - TITOVO VELENJE	PLAVALNI KLUB	ŠOLSKE	1.250 din na dan
16.-20. I. in 23.-27. I.	10.	VIDEO FILMI	KINO VELENJE	KINO VELENJE	PREDŠOLSKE IN PREDŠOLSKE	2.000 din
16.-20. I. in 23.-27. I.	9.-11. in 11.	ZIMSKA ROKOMETNA ŠOLA LUTKE: DVA ZMERJAVCA	OŠ ANTON AŠKERC KULTURNI DOM TV - MALA DVORANA - ŠAHOVSKI KLUB - KARDELJEV TRG 3	ROKOMETNI KLUB VVZ ŠOŠTANJ	ŠOLSKE PREDŠOLSKE IN ŠOLSKE	BREZPLAČNO BREZPLAČNO
18. I.	10.	ŠAHOVSKI TURNIR	ŠAHOVSKI KLUB - KARDELJEV TRG 3	ŠALEŠKI ŠAHOVSKI KLUB	ŠOLSKE	BREZPLAČNO
18. in 25. I.	16.	URE PRAVLJIC	KNJIŽNICA TV	KC »I. NAPOTNIK«	PREDŠOLSKE	BREZPLAČNO
18. in 25. I.	17.	URE PRAVLJIC	KNJIŽNICA TV	KC »I. NAPOTNIK«	ŠOLSKE	BREZPLAČNO
19. I.	9.	KRAJŠI PLANINSKI POHOD	OŠ GUSTAV ŠILIH	PLANINSKO DRUŠTVO VELENJE	ŠOLSKE	BREZPLAČNO
20. I.	9.	KRAJŠI PLANINSKI POHOD	OŠ MIHA PINTAR - TOLEDO	PLANINSKO DRUŠTVO VELENJE	ŠOLSKE	BREZPLAČNO
21. I.	10.	SREČANJE Z LOVCEM IN POHOD K LOVSKEMU DOMU	OŠ ŠALEK	LOVSKA DRUŽINA VELENJE	ŠOLSKE	BREZPLAČNO
21. I.	13.30	SLOVENSKI FILM: -SREČNO KEKEC-	KULTURNI DOM ŠOŠTANJ	KINO VELENJE	PREDŠOLSKE IN ŠOLSKE	2.000 din
21. I.	16.	SLOVENSKI FILM: -SREČNO KEKEC-	KULTURNI DOM ŠOŠTANJ	KINO VELENJE	PREDŠOLSKE IN ŠOLSKE	2.000 din
21. I.	10. in 15.	LUTKE: -VELIKI KIKIRIKI- SLOVENSKI FILM: -SREČNO KEKEC-	KULTURNI DOM TITOVO VELENJE	KC »I. NAPOTNIK«	PREDŠOLSKE IN ŠOLSKE	2.000 din
22. I.	10.	SLOVENSKI FILM: -SREČNO KEKEC-	KULTURNI DOM TITOVO VELENJE	KINO VELENJE	PREDŠOLSKE IN ŠOLSKE	2.000 din
23. I.	9.	KRAJŠI PLANINSKI POHOD	OŠ KAREL D. KAJUH	PLANINSKI KROŽEK	ŠOLSKE	BREZPLAČNO
23. I.	10.	LIKOVNA KOLONIJA	OŠ MIHA P. TOLEDO	OŠ M. P. TOLEDO	ŠOLSKE	BREZPLAČNO
24. I.	10.	JAZZ PLESI	KULTURNI DOM TV - MALA DVORANA - OŠ VELJKO VLAHOVIČ	ZKO-GIB	PREDŠOLSKE IN ŠOLSKE	BREZPLAČNO
24. I.	15.30	PIONIRSKA OLIMPIADA	OŠ VELJKO VLAHOVIČ	OZPM VELENJE, DPM »E. KARDELJ«	ŠOLSKE IN PREDŠOLSKE	BREZPLAČNO
24. I.	16.	OTROŠKI PLESI	VRTNICA - HOTEL PAKA	PLESNI KLUB TV	ŠOLSKE	BREZPLAČNO
25. I.	10.	RAJALNE IGRE	KULTURNI DOM TV - MALA DVORANA - OB SKAKALNICAH	KOLEDA	ŠOLSKE	BREZPLAČNO
25. I.	10.	SANKANJE, IGRE NA SNegu	OB SKAKALNICAH	OZPM VELENJE	PREDŠOLSKE IN ŠOLSKE	BREZPLAČNO
25. I.	15.30	TURNIR V NAMIZNEM TENISU	TELOVADNICA OŠ PESJE	NAMIZNOTENIŠKI K. ZTKO VELENJE	ŠOLSKE	BREZPLAČNO
25. I.	10.	KRMLENJE DIVJADI	OŠ BRATOV LETONJE	LOVSKA DRUŽ. OLJKA	ŠOLSKE	BREZPLAČNO

Počitniški program ZTKO

Zveza telesnokulturnih organizacij občine Velenje je za zimske počitnice pripravila program dejavnosti za učence osnovnih šol.

ŠOLA SMUČARSKEGA TEKA

Potekala bo od 16. do 20. I. in od 23. do 27. I. 1989 na tekaških progah v Šentilju. Avtobus (kombi) bo vozil izpred Rdeče dvorane vsak dan ob 9. uri in se vračal okrog 12. ure.

Cena tekaške šole je 10.000.— din. Prijave in plačila sprejemamo na ZTKO, Foitova 2, do zaključka. Število prijav je omejeno.

PLAVANJE

ZTKO organizira plavanje pod strokovnim vodstvom (s prikazom tehnike plavanja) v zimskem bazenu v Titovem Velenju od 16. do 20. I. in od 23. do 27. I. 1989, vsak dan od 10. do 13. ure. Učenci plačajo vstopnino. Plavanje je samo za učence, ki že znajo plavati in na lastno odgovornost.

TURNIR V NAMIZNEM TENISU

V sredo, 25. I. 1989 ob 15.30 bo v telovadnici podružnične šole Pesje odprti turnir v namiznem tenisu za učence in učenke četrtih do osmih razredov osnovnih šol.

Kategorije: mlajše pionirke, mlajši pionirji, starejše pionirke, starejši pionirji. Igra se na dva dobljena seta, po izločilnem sistemu. Najboljši trije v vsaki kategoriji prejmejo medalje. S seboj je treba prinesiti lopar in športno opremo.

DRSANJE

Krajevna skupnost Konovo bo pripravila drsalisce, na katerem

se bodo lahko učenci drsali brezplačno vsak dan od 10. do 12. ure.

ZIMSKA ROKOMETNA ŠOLA

Organizirala jo bosta Rokometni klub Šoštanj in Ženski rokometni klub Velenje. O urniku in programu dela šole vas bomo obvestili s posebnim dopisom.

TEK NA ROLKAH

Če zaradi morebitnega pomanjkanja snega ne bo mogoče izvesti šole smučarskega teka, bo tekaška sekcija Smučarskega kluba Velenje organizirala vadbo teka na rolkah.

Zbor kandidatov za to vadbo bo v ponedeljek, 16. I. 1989 ob 9. uri pred osnovno šolo Gustav Šilih, kjer bodo dobili nadaljnja navodila.

ALPSKA ŠOLA SMUČANJA

ZTKO organizira alpsko šolo smučanja za učence osnovnih šol, ki bo od 16. do 20. I. 1989 na smučiščih v Šaleku in Zavodnjah.

Če bo dovolj interesentov (najmanj 50), bo alpska šola na obeh smučiščih tudi v drugem tednu počitnic, od 23. do 27. I. 1989.

Alpska šola smučanja bo obsegala tečaj za začetnike, nadaljevalni tečaj in tekmovalno šolo smučanja, udeležijo pa se je lahko učenci od I. do 8. razreda osnovnih šol.

Začetni tečaj smučanja bo na smučišču v Šaleku vsak dan od 10. do 15. ure. Cena tečaja (strokovno vodstvo, smučarska karta, enolončnica s kruhom, čaj) je 70.000.— din. Če bodo snežne razmere neugodne, bo ta tečaj v Zavodnjah, cena pa bo 100.000.— din.

Nadaljevalni tečaj in tekmoval-

na šola smučanja bosta na smučišču v Zavodnjah. Cena tečaja (avtobusni prevoz, strokovno vodstvo, enolončnica s kruhom, čaj) je 100.000.— din.

Avtobus bo vozil v Zavodnje izpred Rdeče dvorane ob 9. uri in se vračal okrog 16. ure.

Na smučišče v Šalek pridejo tečajniki sami.

Če bodo snežne razmere tudi v Zavodnjah neugodne, bomo organizirali nadaljevalni tečaj na Golteh. O podrobnostih vas bomo obvestili.

Tečajnino je treba vplačati na ZTKO Velenje, Foitova 2, do zaključka prijav. Število prijav je omejeno.

Želimo vam prijetno počitniško zabavo in obilico zimskega veselja!

Vodstva šol naprošamo da z aktivnostmi zimskega počitniškega programa seznanijo vse učence.

KS Lokovica
Pester
program

Počitnice so pred vrati in za prizadevne članice društva prijateljev mladine iz Lokovice nove naloge. Za svoje najmlajše krajanke bodo namreč pripravile pester program počitniških dejavnosti.

Od ponedeljka do petka bodo zanje pripravile kopanje v bazenu v Topolšici. Za to, da se bodo imeli otroci vsaj del počitnic lepo, bodo morali njihovi starši odšteti le 20 tisoč dinarjev. Če bo zapadlo kaj snega, bodo pripravile že tradicionalno zimsko olimpiado ter vesele igrice na snegu.

Skratka, lokovski otrokom med počitnicami resnično ne bo dolgčas. Upajmo, da se bodo tako potrudili tudi v drugih krajevnih skupnostih.

RADIO VELENJE

Oddajamo na ultrakratkovalnem območju na frekvencah 88,9 (oddajnik Velenje) in 97,2 megaherca (oddajnik Plešivec).

Naročila za vaše čestitke in pozdrave, reklame, obvestila, sprejemamo na upravi Centra za informiranje, propagando in založništvo, na Foitovi 10 v Titovem Velenju. Vse informacije dobite po telefonu 855 450.

PETEK, 13. JANUARJA: 15.00 Začetek sporeda; 15.15 Od Hude luknje do Rinke; 15.30 Dogodki in odmevi (prenos osrednje informativne oddaje Radia Ljubljane); 16.10 Ekologi imajo besedo; 16.30 Iz delegatskih klopi; 17.00 Vaše čestitke in pozdravi; 17.30 V imenu Sove; 18.00 Vi izbirate, mi vrtimo.

NEDELJA, 15. JANUARJA: 11.00 Začetek sporeda; 11.15 Od Hude luknje do Rinke; 11.25 Kdaj, kje, kaj; 11.30 Z mikrofonom med vami; 12.00 Beseda poslušnika; 12.30 Konec opoldanskega javljanja; 14.45 Vaše čestitke in pozdravi.

PONEDELJEK, 16. JANUARJA: 15.00 Začetek sporeda;

15.15 Od Hude luknje do Rinke; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 Minute z domačimi ansambli; 16.20 Kdaj, kje, kaj; 16.30 Obiskali smo; 17.00 Ponedeljkov šport na Radiu Velenje; 17.30 Mladi mladim; 18.00 Lestvica diskoteke Super Li in Radia Velenje.

SREDA, 18. JANUARJA: 15.00 Začetek sporeda; 15.15 Od Hude luknje do Rinke; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.15 Kdaj, kje, kaj; 16.30 Naša krajevna skupnost; 17.00 Vi in mi (oddaja v živo — govorili bomo o položaju družbenih dejavnosti v občini Velenje — v pogovoru boste lahko sodelovali po telefonu 855 963);

INŽENIRING p.o.

TITOVO VELENJE

Komisija za delovna razmerja DO INŽENIRING OGLAŠA prosta dela in naloge:

1. VODJA POSLOVNIH FINANC — (Pomočnik direktorja za poslovne finance)
2. VODJA SEKTORJA REALIZACIJE INVESTICIJSKIH PROJEKTOV,
3. VODJA PROJEKTA I,
4. VODJA ODDELKA MARKETINGA — (marketing, ekonomske študije, investicijske predstave, investicijski program),
5. VODJA FINANČNE OPERATIVE

Kandidati morajo poleg splošnih izpolnjevati še naslednje pogoje:

pod 1:

- da imajo končano visoko izobrazbo ekonomske fakultete — finančno smer,
- da imajo 4 leta delovnih izkušenj na področju poslovnih financ,
- da imajo opravljen strokovni izpit po ZGO iz ekonomske stroke oziroma interes, da ga opravijo v naši DO;

pod 2:

- da imajo končano visoko izobrazbo gradbene smeri ali arhitekture konstruktivne smeri,
- da imajo najmanj 4 leta ustreznih delovnih izkušenj;
- da imajo opravljen strokovni izpit po ZGO;

pod 3:

- da imajo končano izobrazbo diplomiranega inženirja gradbeništva in strokovni izpit po ZGO ter najmanj 2 leti ustreznih delovnih izkušenj ali
- da imajo končano izobrazbo diplomiranega inženirja arhitekture konstruktivne smeri in strokovni izpit po ZGO ter najmanj 2 leti ustreznih delovnih izkušenj;

pod 4:

- da imajo končano izobrazbo diplomiranega ekonomista,
- da imajo najmanj 2 leti ustreznih delovnih izkušenj ter
- da imajo opravljen strokovni izpit po ZGO za izdelavo investicijskih programov oziroma želijo istega opraviti v naši DO;

Delo se združuje za nedoločen čas s polnim delovnim časom in poskusnim delom po razvidu del in nalog.

Kandidati naj pošljejo svoje vloge z ustrežno dokumentacijo ali se osebno zglasijo na razgovor, najpozneje v roku 8 dni po objavi oglasa na naslov:

DO INŽENIRING, Trg mladosti 6, 63320 TITOVO VELENJE. Prijavljeni kandidati bodo o izbiri obveščeni v 30 dneh po poteku objave oglasa.

Razgibano tudi v Mozirju

Društvo prijateljev mladine Mozirje je za bližnje počitnice pripravilo dokaj pester program prireditev in aktivnosti. Smučarski začetni in nadaljevalni tečaji bodo v organizaciji mozirskega smučarskega kluba od 16. do 27. januarja od 9. do 12. ure, v osnovni šoli Mozirje pa se je treba prijaviti do danes, četrta. Prav tako do danes in na istem mestu se je treba prijaviti tudi za drsanje za začetnike in za kopanje v bazenu.

Med ostalimi prireditvami velja omeniti ure pravljic, ki jih bo organizirala matična knjižnica Mozirje vsak dan razen sobote in nedelje od 13. do 14. ure, ter filmske predstave v organizaciji mozirskega prosvetnega društva. V torek, 17. I., ob 13. uri bo na vrsti »Superman«, v četrtek, 19. I., ob 13. uri »Živalski vrt ponoči«, v sredo, 25. I., ob 13. uri »E. T. VESOLJČEK« in v četrtek, 26. I., ob 13. uri »TOP GUN«.

Za ljubitelje namiznega tenisa bodo vrata TVD Partizan odprta vsak dan od 16. I. do 27. I. od 9.30 do 17. ure.

STROKOVNA SLUŽBA OBČINSKIH SKUPNOSTI ZA ZAPOSLOVANJE TITOVO VELENJE

Objava potreb po delavcih v občinah Velenje in Mozirje

DELOVNA ORGANIZACIJA	POKLIC IZ ŠIFRANTA	PROSTA DELA IN NALOGE	DEL. IZK.	NO. DČ	ROK P.	ŠTEV. OD	ŠTEV. DEL.
OBČINA VELENJE							
CENTER SREDNJIH ŠOL TEHNIČNE IN DRUŽBOSLOVNE USMERITVE	dipl. ing. strojništva	— učitelj strokovno teoretičnih p.	x	nč	8	1.700.000	1
GORENJE PROCESNA OPREMA	ekonomist ali ekonomski tehnik	— vodja finančnega računovodstva	3/5	nč	8	1.500.000	1
OBČINA MOZIRJE							
UPRAVNI ORGANI SKUPŠČINE	dipl. ekonomist ali ekonomist	— vodja odseka za plan in analize	3	nč	15	1.300.000	1
		— odgovorni planer					
MERCATOR ZKZ MOZIRJE	ekonomist-komercialist ali ekonomist ali komercialni tehnik	— vodja delovne enote trgovine	3	nč	8	1.350.000	1
MERCATOR ZKZ MOZIRJE	gostinski tehnik ali gostilničar	— poslovođa gostilne, v Solčavi	3—5	nč	8	1.002.000	1
MERCATOR ZKZ MOZIRJE	prodajalec	— prodajalec nadomeščanje po poslovalnicah	x	nč	8	680.000	1
		— prodajalec v Radmirju	x	dč	8	620.000	1

KOLEDAR

Četrtek, 12. januarja — Tanja, Ernest, (Nesti), Erna
Petek, 13. januarja — Veronika, Radovan (Veselo), Ditka
Sobota, 14. januarja — Srečko, Nada, Savin (Savel)
Nedelja, 15. januarja — Pavle, Maver, Lovro, Maksim
Ponedeljek, 16. januarja — Marko (Marcel), Bert, Tomo
Torek, 17. januarja — Tone (Anton), Zvonko, Boris
Sreda, 18. januarja — Marjetka, Vera, Biserka, Petra

MALI OGLASI

PRODAM pralni stroj Gorenje, električno termoakumulacijsko peč, električni štedilnik Gorenje, hladilno omaro Gorenje, barvni televizor Gorenje in starejšo spalnico. Informacije po telefonu 855-865, popoldan.

KOTNO SEDEŽNO GARNITURO s foteljem, dobro ohranjeno, prodam. Telefon 831-933, popoldne.

BTV GORENJE AKVAMARIN, Golf D 1979, prevoženih 55.000 km, garaziran, prodam. Cena po dogovoru. Telefon 858-875.

NOVO AVTOPRIKOLICO, nosilnosti 5000 kg, prodam za 1.500.000 din. Telefon 858-821.

CERA, DO, ODMIČNO GRED, pnevmatike s platišči za Lado 1500 ter novo zmrzovalno omaro, malo rabljeno zmrzovalno skrinjo 210 l mešalni ventil, vodno črpalko za centralno ogrevanje (Grund Fost), prodam. Telefon 761-730, popoldan.

GLASBENI STOLP HITACHI prodam. Telefon 853-079, popoldan.

TEČAJ BIOENERGIJE IN RAZNIH NAČINOV ALTERNATIVNEGA ZDRAVLJENJA skozi duhovni razvoj bo 14. in 15. januarja 1989 v Titovem Velenju. Vodil ga bo Slavko MAHINE. Prijave 854-344, 854-801, 858-271 popoldne.

31. decembra lani sem zgubila denarnico z vsemi dokumenti. Poštenega najditelja prosim, da mi jo vrne in sporoči na telefon 857-607.

SPACKA CITROEN PRODAM. Informacije po telefonu 779-181.

V ZADRU, Sutomiščica, prodam parcelo 4000 m² za gradnjo hiše ali vikenda. Informacije po telefonu 057-4434-883, od 16. ure dalje.

BARVNI TV SPREJEMNIK »ISKRA«, star 3 leta, prodam. Telefon 8882-372.

RAČUNALNIK COMMODORE 128 in monitor C 1901 prodam. Telefon 857-3343.

SKORRAJ NOV, karamboliran motor avtomatizirano prodam. Telefon 882-752.

KOTNO SEDEŽNO GARNITURO, raztegljivo v štiri ležišča, prodam. Telefon b 853-107, popoldan ali 855-450, dopoldan.

ROLEETE IN ŽALUZIJE ZA VSE VRSTE OKEN IN VRAT izdelujemo in vgrajujemo. Telefon 063-24-296.

GARAŽO V CENTRU TITOVEGA VELENJA (Prešernova) oddam. Telefon 0662-843-009, po 19. uri.

OLGA! Pismo prišlo prepozno. Ponovi in mi daj več časa od objave!

TRI LETA STARO DOBRO OHRANJENO SPALNICO PRODAM. Možnost plačila na kredit. Ogled mogoče vsak dan. Vujadin Petrovič, Stanetova 8, 7. nadstropje, Titovo Velenje.

ZASTAVA 126 P, letnik avgust 1986, prodam. Ostervuh, Florajn 178, Šoštanj.

VRTNO HIŠICO OB JEZERU PRODAM. Informacije po telefonu 857-7033, vsak dan od 20. do 22. ure in dopoldan od 9. do 14. ure.

KOSILNICO BUHER SIP, škroplilnica na kosilnico Bcs za škropljenje sadja in njiv, dva sedeža za traktor, sedež za kosilnico Bcs, kotel 50 l, za žganje, prodam. Avgust Veternik, Ravne 34, Šoštanj.

MARIJA ŠPEGLER IZ MUTE, obveščica cenjene odjemalce, da prodaja kokoši nesnice, ki so cepljene in krmiljene s koruznim srotom. Telefon 062-873-202. Količina je omejena, zato z nakupom pohitite.

Januar

Mesec januar je dobil svoje ime po rimskem bogu Janusu, varuhu mestnih vrat, ki so ga upodabljali z dvema obrazoma, z nastopom pomladi. Novi konzuli so takrat prevzemali službo. Ko pa so Rimljani l. 154 pr. Kr. hoteli v Španiji zadušiti neki upor, niso marali, da bi se medtem konzuli zamenjali, zato so leto skrajšali na deset mesecev in ga pričeli s prvim januarjem. Ta datum so nato obdržali, pozneje pa so ga slavili tudi s posebnimi slovesnostmi, saturnijami, imenovanimi po bogu setve Saturnu. Prvič so zapisana slovenska imena mesecev v Škofjeloškem rokopisu iz l. 1466, ki ga danes hranijo na Dunaju. Imena je zapisal neki Martin iz Loke. On imenuje januar Prosynicz, kar je v bistvu isto kot naš prosinec. Trubar, ki je l. 1557 napisal prvi slovenski koledar, je uporabil izraz: Prosimiz, t.j. prozimec z namigom na zimo. Isti izraz za januar je uporabil tudi Dalmatin v Bibliji l. 1584. Okoli l. 1680 je Matija Kastelec, za njim pa l. 1711 tudi oče Hipolit, zapisal Proseniz = prosenec in mislil pri tem na proso; namesto pšeničnega poprtnika so namreč Slovenci nekdanj v dneh od božiča do sv. Treh kraljev stavljali na mizo prosen kruh. A. T. Linhart je l. 1791 uporabil izraz: posenz v istem pomenu. Blaž Počtnik je v času pratikarske pravde l. 1848 za januar predlagal ime lednik, ki ga je po njem prevzel v svoji stoletni pratiki tudi dr. G. Pečjak, vendar se to ime ni moglo udomaćiti. Danes je splošno v rabi ime prosinec, ki ga izvajajo od glagola prosevati.

SOTOR ZA 3 osebe, nerabljen, prodam. Kajuhova 13, Titovo Velenje, telefon 854-372.

CEBEJAŠI POZOR! Prodajamo postajo CBM 100 Grundig, 12 komadov 0,5 W ter 2 ojačevalca za CB: AP 25 W ter 500 W. Informacije p. p. 61, Titovo Velenje.

ELEKTRIČNI ŠTEDILNIK, na zunaj kot nov, potreben manjšega popravila, prodam za 20 SM. Telefon 856-067.

FANTOMA oddam sobo s souporabo sanitarni in kuhinje. Pisne ponudbe pošljite na upravo tednika Naš čas pod šifro »Plačam za leto napreje«.

BTV GORENJE ELECTRONIC, odlično ohranjen, z odlično sliko, ugodno prodam. Telefon 882-771, popoldan in zvečer.

SMUČARJI POZOR! Kljub snežni krizi lahko smučate na prekrasnih smučiščih Krkonos in Spindlerjevega mlina od 15. do 22. januarja. Avto moto društvo vam daje možnost koriščenja polpenziona ali najem garsonjere z lastnim kuhanjem. Prevoz je organiziran. Inf. 853-348.

SVET DELAVSKE UNIVERZE VELENJE

razpisuje
prosta dela in naloge

INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA — DIREKTORJA

za 4-letno mandatno obdobje (reelekcija)

Poleg splošnih pogojev, predpisanih z zakonom, družbenimi dogovori in samoupravnimi sporazumi, morajo kandidati izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

- najmanj višja izobrazba pedagoško-andragoške oz. organizacijsko kadrovske smeri
- najmanj 5 let delovnih izkušenj pri opravljanju vodilnih, vodstvenih ali strokovnih del na področju vzgoje in izobraževanja

Prednost bodo imeli kandidati, ki imajo ustrezne izkušnje pri izobraževanju odraslih in so družbeno aktivni.

Kandidati morajo poleg dokazil o izpolnjevanju posebnih pogojev predložiti tudi program dela in razvoja Delavske univerze Velenje za razpisno mandatno obdobje.

Rok za zbiranje prijav je 15 dni po objavi na naslov: Delavska univerza Velenje, Titovo Velenje, Titov trg 2.

DELAVSKA UNIVERZA — SCI ŽALEC vas vabi, da se vključite v naslednje tečaje:

- začetne in nadaljevalne tečaje nemškega in angleškega jezika,
- tečaj za voditelje čolnov,
- tečaj za turistične spremljevalce v sodelovanju z agencijo MONTENEGROEXPRES,
- Pripravljalni seminar za vpis na vuš,
- pripravljalni seminar za vpis na VŠOD.

Vpis in informacije med 7. in 16. uro po telefonu št. (063) 711-343 ali 711-417.

DEŽURSTVA

Dežurni zdravniki:

Četrtek, 12. januarja — dnevni dežurni dr. Vrabčič, nočni dežurni dr. Kikec. **Petek, 13. januarja** — dnevni dežurni dr. Zupančič, nočni dežurni dr. Smonkar. **Sobota, 14. januarja** in nedeljo, 15. januarja — glavni dežurni dr. Renko Oskar, notranji dežurni dr. Irena Gusič. **Ponedeljek, 16. januarja** — dnevni dežurni dr. Zuber, nočni dežurni dr. Mijin. **Torek, 17. januarja** — dnevni dežurni dr. Mijin, nočni dežurni dr. Silvana Popov. **Sreda, 18. januarja** — dnevni dežurni dr. Kočevar, nočni dežurni dr. Grošelj.

Dežurni zobozdravniki:

14. januarja je dežurni zobozdravnik dr. Matrina Biljman, od 8. do 12. ure v zobni ambulanti zdravstvenega doma Velenje.

Dežurni veterinar na veterinarski postaji v Šoštanju:

Od 13. januarja do 20. januarja je dežurni dipl. veterinar Milan Matko, Topolšica 15, telefon: 891-166.

OBJAVLJAMO NATEČAJ ZA IZDELKE Z ZNAKOM SLOVENIJA Z LIPOVIM LISTOM

ALI IMATE IDEJO ALI IZDELEK, KI BI OBOGATIL SLOVENSKO TURISTIČNO PONUDBO?

Vse predloge in vzorce pošljite na naslov DO DOMUS — Center za dom, ustvarjalnost in svetovanje, Kardeljeva 2, Ljubljana, z oznako »za lipov list« do 15. 2. 1989.

Predstavitve izbranih izdelkov bo marca na sejmu Alpe-Adria 1989 v Ljubljani.

DOMUS (CZNG)
CENTER ZA DOM, USTVARJALNOST IN SVETOVANJE p.o.
Ljubljana, Kardeljeva 2 tel. 061/211-122 žiro račun 50100-603-40776

Gibanje prebivalstva

Poroke:

Matjaž Stropnik, roj. 1964, grafik iz Titovega Velenja in Nada Banovšek, roj. 1962, prodajalka iz Studenc, Peter Kotnik, roj. 1967, mizar iz Mislinje in Karmen Jeseničnik, roj. 1968, konfekcionarka iz Titovega Velenja, Stanko Kodrič, roj. 1963, str. ključavničar iz Titovega Velenja in Branka Vengust, roj. 1968, konfekcionarka iz Titovega Velenja.

Smrti:

Ana Došler, upokojenka iz Sotenskega št. 4, roj. 1922, Anton Kolar, upokojenec iz Predence št. 2, roj. 1910, Vinko Jurko, upokojenec iz Lipja št. 18, roj. 1945, Frančišek Korošec, upokojenec iz Šoštanja, Cankarjeva 12, roj. 1923.

AKCIJA

od 12. 1. do 21. 1. 1989

UGODEN NAKUP JABOLK

vrste jonagold in gloster

CENA ZA kg samo 1500 din

Na cenen in ugoden nakup vas vabijo prodajalne z živili

Nenadoma nas je zapustil mož in oče

Andrej Smonkar

iskrena

ZAHVALA

vsem, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani.

FANIKA, TOMAŽ, ANDREJA

Počitnice so tu

Se en dan in nastopil bo velik trenutek za vse učence, dijake in študente. Prišle bodo počitnice. Kakšne bodo bo gotovo odvisno tudi od ocen, ki jih bodo prinesli domov, ali pa tudi ne. Vsak bo vsaj malo v tem času prišel na svoj račun. Ko bi bil le sneg, si marsikdo želi, potem tudi popoldnevi pred bloki ne bi bili tako dolgočasni.

Kako bodo teh štirinajst dni preživeli učenci, dijaki in študentje? Nekaj smo jih povprašali.

MATEJA BOROVŠAK: »Doma sem v Mozirju, sicer pa študiram na Fakulteti za elektrotehniko v Ljubljani. S počitnicami pričnemo 15. januarja, vendar pa bodo te za nas študente bolj delavne. Obiskujem 4. letnik in med počitnicami lahko opravim šest izpitov. Tako je bom del porabila za študij, nekaj pa tudi za obisk doma, kjer bom malo polenarila.«

MAJA JESENČNIK: »Hodim v 1. b razred osnovne šole Gustava Šilaha. V šoli mi je zelo všeč. Tudi počitnice težko čakam. Znam že brati in pisati in hodim v šolsko knjižnico. Danes moram za domačo nalogo petkrat prebrati Kamen na srčku. Med počitnicami bom doma in pri sestrici v Mislinji. Mogoče bom tudi kaj brala, še ne vem.«

FRANJO POTOČNIK: »Obiskujem prvi letnik strojne tehnične na Centru srednjih šol. Tole prvo polletje bo dokaj v redu, ne čisto, pa vendarle. Med počitnicami pa bom vseeno moral pogledati vsaj matematiko, če drugače ne. Kako jih bom drugače preživel še ne vem natančno. Morda, če mi bodo doma kaj primaknili, bom šel malo smučat, drugače bom pa bolj doma. Moji sošolci jih bodo preživeli različno — eni bodo smučali, eni bodo pa obiskali stare mame.«

MANUEL PUNČARTNIK: »Obiskujem Center srednjih šol, kovinarsko smer, prvi letnik. Med počitnicami grem najprej za en teden k mami v Nemčijo, počakala me bo v Münchenu, potem pa še za en teden na smučanje. Tako bodo mimo. V polletju pričakujem eno nezadostno, pa bom potem v drugem polletju bolj poprijel in jo popravil. Druge ocene pa bodo kar v redu. Zadoljeval sem.«

ANDREJA SOVIČ: »Hodim v osmi razred osnovne šole. Nič se ne bojim primesti pri čevla domov. Mislim, da bom pohvaljena, da bodo ocene lepe. Počitnice bom preživela bolj doma ob branju knjig, morda bova s sestro šli tudi kaj v kino, s prijatelji se bomo malo zabavali pred blokom, pa tudi k stari mami v Šostanj bom šla. Mislim, da mi bo štirinajst dni hitro minilo.«

(mkp. B. M.)

Alpsko smučanje

Zaradi pomanjkanja snega na Golteh je smučarski klub Titovo Velenje prvo tekmo v veslejalstvu za ciberno vzhodne regije pripravil na Rahtelu pri Slovenj Gradcu, kjer so domačini uredili dobro progo iz umetnega snega. Nastopili so ciberni letnikov 1978 in 1979, letniki 1980 pa so zaradi spremenjenih predpisov izpadli iz tekmovalnega sistema.

Med 43 cibernami je Mateja Drev osvojila sedmo mesto, lep uspeh pa je dosegel Borut Bedenik, ki je slavil zmago med 92 ciberni. Peti je bil Gregor Bole, pa tudi ostali niso razočarali.

Natalija Črešnik

Invalidski šport

Društvo invalidov Velenje — sekcija strelcev vabi vse invalide na občinsko tekmovalje v streljanju z zračno puško v soboto, 11. januarja, od 9. do 12. in od 15. do 18. ure na strelišču SD Mrož Titovo Velenje.

Velenjčani na pohodu v Dražgošah

V nedeljo je bilo na obronkih Jelovce v partizanski vasi Dražgoše že 15. tradicionalno orientacijsko-taktilno tekmovalje ekip zvez rezervnih vojaških starih in zvez socialistične mladine »Po poti narodnega heroja Kebeta«. Iz velenjske občine se je tekmovalje udeležila šestčlanska ekipa, ki so jo sestavljali starešine Valentin Skaza, Roman Ring, Dragan Anić in rezervna Oto Brglez in mladinci iz CSS Jože Gorjup, Gorazd Razbork in Gašper Suhadolnik. Med 29 ekipami so zasedli 17. mesto.

Po vrnitvi iz Dražgoš je vodja ekipe Alojz Grazer povedal: »Vse naloge iz taktike, topografi-

je in zgodovine Dražgoš smo opravili skoraj brez napak, še posebej dobro smo tekli na deset kilometrov. Žal pri streljanju s puško nismo imeli sreče, temu primerno je zato tudi uvrstitev na 17. mesto. Ob tem bi rad poudaril naslednje: tudi tokrat se je pokazalo, da mladi na srednji šoli nimajo zadostnega znanja pri

ravnanju z orožjem, v tem primeru mislim na puško. Zato bi morali v bodoče pri vzgoji obrambe in zaščite temu vprašanju posvetiti več pozornosti, kar bi bilo koristno ne le za njihovo usposobljenost, temveč tudi za uspešnejše streljanje s puško na takšnih in podobnih tekmovaljih.«

B. Mugerle

Skoki —, šele ko bo sneg

Za uvod pojasnilo vsem tistim, ki se razburjajo ob dejstvu, da na velenjskih skalnicah ni tekmovalj. Skoki na plastičnih skalnicah pozimi niso možni dokler jih ne pokrije sneg.

V nedeljo je bila v Vuzenici meddruštvena tekma štajersko-koroške regije. Pri pionirjih C je bil Luka Ograjenšek drugi, do desetega mesta pa so se uvrstili še Kregar, Zorko in Vrabčič; pri pionirjih B je zmagal Kadliček, šesti je bil Kokolj; pri pionirjih A je bil Iršič tretji, peti I. Lipičnik in šesti Špegelj; pri starejših pionirjih je bil B. Rednjak drugi, šesti Kolenc; pri mladincih so prva tri mesta osvojili Dolar, Jelen in D. Rednjak; pri članih pa je zmagal V. Čepelnik, četrti je bil M. Čepelnik in šesti Lahovnik.

J. O.

Tekmovalja zblizujejo

Športna rekreacija pridobiva v razgibanem času, tudi v gospodarsko težavnejših razmerah, vse večji pomen. Tega se zavedajo v delovnih organizacijah in skupnostih Gorenja v Titovem Velenju. Zato namenja organiziranim rekreacijskim tekmovaljem dokajšnjo pozornost.

V Gorenju je izredno razširjeno celoletno tekmovalje v različnih športnih in rekreacijskih vrstah za pokal delovnih organizacij in skupnosti Gorenja v Titovem Velenju. Takšna tekmovalja so primerna oblika medsebojnega merjenja moči in velik prispevek k medsebojnemu spoznavanju in zblizovanju delavcev.

V decembru 1988 so organizirali še tekmovalja v plavanju ter ekipna tekmovalja v namiznem tenisu in šahu.

V plavanju (prosti slog, 50 m) so bili najboljši: moški A: Karat 32,0, Pranjčič 33,8, Pušnik 35,2; moški B: Ramšak 32,8, Čretnik 34,9, Podpečan 36,5; moški C: Ložič 34,3, German 37,3, Poznič 39,0; ženske A: Jevšek 57,6, Cesar 62,5, Pušnik 65,8; ženske B:

Pfeifer 61,3, Svečko 74,8. Ekipno — moški: Gorenje Procesna oprema 186,7, Zamrzovalna in hladilna tehnika 188,1.

V ekipnem tekmovalju v namiznem tenisu so med ženskami zmagale članice ekipe ZHT I. (Pušnik, Hlastec, Grešak, Stankovič, Podbevšek) pred Galvano in ZHT II.

Med 10 moškimi ekipami so zmagali člani ekipe DSSS Gorenje Gosposodinski aparati — Prototipna delavnica (Perše, Djurovič, Benetek, Brinovšek, Žender), sledijo: ZHT III. in I., Vzdrževanje, EKO, ZHT II., DSSS GA Konstrukcija, Procesna oprema, ZHT IV. in DSSS GA Investicije.

V ekipnem tekmovalju v šahu je zmagala ekipa ZHT I. (Stankovič, Skledar) pred ZHT II., med moškimi pa je s prvim mestom presenetila ekipa Gorenja EKO (Stropnik, Podlipnik, Tkalec, Huskič). Zmagali so s 26 točkami pred Procesno opremo, 23,5, DSSS GA Centralno skladišče, 22, DSSS GA, 20,5, ZHT I. 18, EKO II. 15,5, ZHT Plastična 8, ZHT Hladilniki II. 6,5 in ZHT Hladilniki I. 4 točke.

Na osnovi posebnega točkovanja za dosežene športne rezultate in množično udeležbo bodo najboljši ekipi temeljne organizacije ali delovne skupnosti podelili prehodni pokal na tradicionalni prireditvi sredi januarja 1989.

Hinko Jerčič

Četrta novoletni tek

Četrtega novoletnega teka 30. decembra 1988 v Topolšici se je udeležilo 30 tekmovalcev, med katerimi tudi tokrat ni manjkalo udeležencev iz Ljubljane, Mežice, Žalca in drugod.

Čeprav je bila udeležba skromnejša od pričakovane, pa velja vendarle več napisati o ideji te — za ljubitelje rekreativnega teka — nedvomno privlačne prireditve. Že samo dejstvo, da je tek že od samega začetka — od 30. decembra 1985 — zasnovan v smislu akcije »Razgibajmo življenje«, je vredno vse pozornosti. Poleg teka je v akcijo vključeno še plavanje v termalnem bazenu ali savna. Srečanje se je tokrat končalo na družabnem večeru z žrebanjem številnih praktičnih nagrad, ki so jih pripravele delovne organizacije Gorenja, ERA Titovo Velenje, Elkoj Mozirje, REK Tiskarna Velenje in drugi. Posebno ponudbo je pripravilo naravno zdravilišče Terme Topolšica.

Skrbna izbira manj prometne, a razgibane in tudi težavne proge, dolge 10 km, od hotela Vesna, skozi Lajše do Šostanja in mimo Raven nazaj v Topolšico, je tudi izziv tekmovalcem in vsem, ki jim je kaj do teka ali hoje v naravi.

Tek v Topolšici bi lahko postal tradicija. Takšna kot je tradicija petkovih tekov, ki jih prireja Tekška sekcija Gorenje. Vsak petek se zbere ob 16. uri pred Rdečo dvorano v Titovem Velenju. Torej, tudi to je naš namig...

Poglejmo še rezultate in uvrstitve na 4. novoletnem teku na 10 km v Topolšici: moški A: 1. Branko Krajnc (AK Velenje) 37,19, 2. Darko Fijavž (TS Gorenje) 41,09, 3. Borut Bedrač (RDP Dravograd) 42,30; moški B: 1. Stanko Barber (TS Gorenje) 38,10, 2. Obrad Lazič (AK Velenje) 38,56, 3. Stane Koselj (TS Gorenje) 40,21; moški C: 1. Jože Urankar (RLV Velenje) 42,57, 2. Viljem Blatnik (Mežica) 44,11, 3. Hinko Jerčič (TS Gorenje) 46,42; moški D: 1. Uroš Lampe, (Ljubljana) 49,07. Ženske B: 1. Anka Pugelj (Titovo Velenje) 57,15, 2. Edita Jerčič 63,46; ženske C: 1. Rožica Lampe (Ljubljana) 56,00, 2. Slavka Mijoč (TS Gorenje) 66,40.

Hinko Jerčič

Titovo Velenje

Marca balkanski kros

Velenjski atletski klub je dobil veliko priznanje s tem, da je uspel s svojo kandidaturom za organizacijo balkanskega prvenstva v krosu. Prvenstvo bo 12. marca, udeležili pa se ga bodo najboljši tekači in tekačice iz Bolgarije, Romunije, Grčije, Turčije, Albanije in Jugoslavije. Moči bodo merili na progi ob velenjskem Jezeru, start in cilj pa bosta na osrednjem stadionu, ki se mu obetajo lepsi časi, boljše rečeno obnova. Atleti in atletinje bodo nastopili v vseh starostnih kategorijah, od mladinskih do članskih. Tekmovalje bo vsakakor zelo zanimivo in kakovostno, saj se obetajo nastopi svetovno znanih atletov, zlasti v ženski konkurenci kjer bodo nastopile tudi nosilke kolajnz olimpijskih iger ter svetovnih in evropskih prvenstev, kot so Puica, Melinte in Ivan.

Pri Atletskem klubu Velenje so pred tremi leti načrtovali svojo srednjeročno de-

javnost. Glede na objektivne okoliščine in na podlagi dejstev so se odločili, da bodo v tem obdobju dali poseben poudarek tekaškim disciplinam in ta razvojni cilj tudi uspešno uresničujejo. Ob Živku, Hudourniku, Poharju in Mrazovi, ki so že državni reprezentanti, imajo tudi široko zaledje v mladih in obetavnih, ki so se že potrdili na odmevnih tekmovaljih.

Hkrati s tem so se lotili tudi organizacije tekaških prireditvev. Piramida tekmovalj se prične s klubskimi krosi in nadaljuje preko občinskega in republiškega do državnega prvenstva, letos pa se bo tako sklenila z balkanskim. Tudi ekipa velenjskih tekačev je kakovostna, saj je osvojila skoraj vse, kar se osvojiti da, manjka le še naslov ekipnega državnega prvaka, ki pa ni daleč, saj je bila ekipa lani druga. Nastop domačih tekačev na balkanskem prvenstvu zagotavlja, da bo tekmovalje še bolj pestro in privlačno.

Planinske novice

Blizu trideset članski upravni odbor PD Titovo Velenje je imel 23. decembra v restavraciji Nama zadnjo sejo v preteklem letu. Predsednik društva Franc Ojsteršek se je vsem zahvalil za sodelovanje in jim želel še veliko srečnih in lepih poti po naših gorah. Da so v preteklem letu uresničili vse sklepe, je zahtevalo od aktivistov precej prostega časa. Zato tudi uspeh ni izostal. Čeprav je bila seja bolj slovesna in praznična, pa ji ni manjkalo delovnega vzdušja.

Planinci so poročali, da je bila v decembru izvedena na Kozjaku planinska šola, ki se je je udeležilo rekordno število — 34 pionirjev. Izpit so opravili vsi učenci, praktični preizkus pa jih še čaka na izletu čez Hudičev graben na Celjsko kočo. Tovarišica Žistova se je ob tej priložnosti zahvalila predavateljem, ki delo opravijo prostovoljno.

Že med počitnicami pripravljajo za šolarje izlete v hribe, ki jih bodo vodili mladinski vodniki. Vse je tudi že pripravljeno za planinski ples, ki bo 14. januarja v Nami. Prvi planinski ples v Sentilju, je odlično organizirala tamkajšnja planinska sekcija.

Tudi v PD Titovo Velenje je nekaj planincev — alpinistov, ki se uspešno ukvarjajo z novo športno disciplino — skoki s padalom z vrhov.

Sedež medobčinskega odbora pa naj bi se za naslednji dve leti preselil iz Celja v Titovo Velenje, za koordinacijo med društvi so predlagali naslednje člane upravnega odbora: Vlado Natek, Majda Malovrh, Slavko Meža, Andrej Kuzman, Stane Lipnik, Jožica Hleb in Miro Žolnir.

In še nekaj podatkov o društvu: v njem dela blizu 100 planinskih aktivistov, lani je društvo štel 2544 članov, letos pa bi število radi še povečali. Pisarna planinskega društva je odprta vsak torek in četrtek od 17. do 19. ure, letošnje leto pa bo za Planinsko društvo jubilejno, praznovali bodo 40. letnico delovanja.

Julijana Hočevar

Iz planinske šole

V programu planinske šole, ki je bila tudi letos v novembru in decembru na Paškem Kozjaku, smo imeli uro alpinizma. Odšli smo na Visoko, kjer so nam alpinisti pripravili vravno ograjo. Pokazali so nam, kako se varuje, če si na nevarnem terenu. Privezali smo si pomožne vrvice okoli pasu in se gibali s pomočjo oponk.

Pri plezanju po navpični steni se je preizkusil naš vrstnik David. Alpinisti so ga skrbno varovali in uspešno je preplezal steno. Še eno zanimivost so nam pripravili. Pokazali so nam let s padalom. Šli smo na travnik in se zbrali okoli padala. Vsi smo nestrno čakali, kako bo vzletel. Ko je začel alpinist Aleš teči, nam je zastal dih. Dvignil je noge, vendar ga je padalo potegnilo na tla in je zdrsel po travniku.

Ko je prišel ves zadihnan nazaj, smo ga prosili, naj ponovi. Privolil je, vendar tudi drugi ni uspel.

Pripravljati se je začel na tretji polet. Padalo je čakalo le še na vzgonski veter. Ko je zapihal, je Aleš stekel po hribu in naenkrat zajadril daleč v dolino.

Zame je bil to čudovit trenutek. Zadoljevali smo odšli proti koči, kjer smo zaključili večer z zanimivim predavanjem o uspešnih vzponih naših alpinistov in z družabnimi igrami.

Mitja Rudolf

Prva osmica že v letu 89

Zadnji mesec preteklega leta so šaleški plezalci, poizkušali čim bolj izkoristiti. V začetku meseca so odšli v Osp in Črni Kal. V dokaj toplem vremenu so Marjan Ostrouh, Gomboc Boštjan, Matej Mejažev in Dani Urbanc preplezali več smeri sedme stopnje: Teddy bear 7+, Memento Mory 7+, Lokomotiva 7, NSK 7, Fosilek 7—, RK 7—, itd.

Lepe in tople dni konec meseca pa so izkoristili za opremljanje in plezanje novih smeri v domači dolini. Tako je Urbanc 27. 12. 88, v Penku splezal smer: Ne bežite v Branka, katera je prva z oceno osme težavnostne stopnje v šaleški dolini.

T. Urbanc

Miličniki so zapisali

V NOVO LETO BREZ VEČJH PROBLEMOV

Na Celjskem območju so minili novoletni prazniki brez večjih problemov. V občinah Velenje in Mozirje ni bilo hujskih kršitev javnega reda in miru, prav tako tudi ne večjih prometnih nesreč.

PODLEGEL POŠKODBAM

V noči na 6. januar, med tretjo in četrto uro zjutraj je peljal dvainštridesetletni Franc Furland iz Mozirja po cesti iz Ljubnega proti Teru. Glede na poledenelo cestišče je verjetno vozil prehitro, zaneslo ga je v smreko od tam pa s ceste. Vozilo se je prevračalo po pobočju. Med prevračanjem je padel sopotnik Maks Jordan, star 38 let iz vozi-la in dobil le lažje telesne poškodbe, voznik Franc Furland pa je poškodbam podlegel.